

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:
 Enostopna petitvrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 15 v
 za dvakrat . . . " 13 "
 za trikrat . . . " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročila oznanila, zahvale, smernice itd.:
 enostopna petitvrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostopna petitvrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Velesile in balkanska zveza.

Prof. A. Bezenšek.

Sofija, 7. aprila.

Evropa je gledala pred osnutkom balkanske zveze na male balkanske države kakor na stvari, ki niso uvaževanja vredne. In ko je izbruhnila vojna proti Turčiji, so stale velesile po večini ob strani in prepustile balkanske narode same sebi.

Ko je pa prišlo do premirja, so dale evropske države naenkrat vse svoje moči na razpolago vojskujočim se strankam in se začutile naenkrat kot zaščitnice in varhine balkanskih zaveznikov. Te »usluge«, ki so jih napravile zaveznikom, so se pa izkazale za neverjetno slabe.

Prišlo je do novega spopada. Odrin se ni bil padel, a evropske velesile so že začele mešetariti in kar samostalno so prevzele posredovanje v svoje roke. Toda dočim so prejele delile »usluge« zaveznikom, so nastopile sedaj kot vojaški profos in kategorično zahtevajo: To in to hočemo, da se izvrši.

Ta razlika med prejšnjim in sedanjim postopanjem je balkanskim državam popolnoma jasna: poprej so velesile delovale pod neposrednim vtiskom zmaga, katere se imajo pripisovati običnemu sporazumu in popolni slogi med balkanskimi zavezniki, a sedaj delujejo pod vtiskom nekih prepričanj glede deležev, ki bi imeli pripadati posameznim zaveznikom v Makedoniji in v sosednjih provincih. Poprej so velesile »predlagale«, zdaj pa hočejo »zapovedovati«. Pri tem pa imajo seveda predvsem svoje lastne interese pred očmi in z ozirom na nje formulirajo svoje zapovedi.

Takšna je zapoved glede Skadra, takšna ali vsaj podobna je zapoved glede bulgarsko-turške meje. Midija—Enos.

Pred padcem Odrina se je predlagala ista meja, po padcu Odrina zopet ista z malim dostavkom, da ima biti mejna črta ravna ali direktna, ne da bi se zavijala v sredini na zapad.

Balkanski zavezniki se s tem novim predlogom načelno strinjajo, samo hočejo, da se zavija ista črta bolj na vzhod.

S tem pa bulgarsko ljudstvo, za katero je ta meja največjega pomena,

nikakor ni zadovoljno. Pojavlja se namreč vprašanje: Ako se nam ponuja sedaj podobna meja, kakor pred padcem Odrina, zakaj smo pa dali pred to trdnjavo toliko žrtve?

To vprašanje se bo stavilo te dni celo v narodnem sobranju v obliki interpelacije na dnevni red.

Od dotičnega odgovora vlade in od držanja koalicijske večine bo odvisna morebiti usoda sedanjega koalicijskega kabineta. Ako bi pa sedanji kabinet pal, potem pade tudi mejna črta Midija—Enos in v kratkem znajo slediti na Balkanu drugi dogodki, ki bodo veliko večjega pomena, kakor pa izkrivljenje mejne črte proti zapadu ali vzhodu.

Ako pa tudi do tega ne pride, sledi vendar iz sedanjega vedenja velesil proti balkanskim zaveznikom državam velevažen nauk, — da je le v edinosti moč.

Kadar se bo naša mlada balkanska zveza utrdila, pridobila si bo ugled v obče-evropskem koncertu.

»Balkan balkanskim narodom«, so dejale velemoči, dokler so se bili krivi boji po trakijskih, makedonskih in sosednjih poljanah; ko se pa sedaj boj bliža koncu, prihajajo velesile vsaka iz svojega kota in vele kategorično: Vzeli bodele samo to, kar nima pomena za nas in česar ne zahtevajo naši interesi! Poprejšnja nezainteresiranost

se je nenadno obrnila v veliko zainteresiranost.

Samo na ta način si morajo balkanski Slovani objasniti osnove avtonomne Albanije in protiviljenje velesil, da bi Bulgarija segala do Marmarskega morja.

To se več ne strinja z geslom: Balkan balkanskim narodom, ampak pomeni: Balkan evropskim interesom!

Da ne bodo ti interesi popolnoma absorbirali interesov balkanskih narodov, morajo poslednji dobro razumeti, da se bodo velesile, dokler so slabi in med seboj nesložni, vedno mešale v njihove notranje zadeve in se bodo z njimi igrale. Zato pa je potrebno, da obstoji balkanska zveza ne toliko formalno, kakor realno.

Torej od besed na delo! »Za vsakega državljanca zavezniških držav mora biti ta zveza sveta«, tako piše tukajšnji neodvisni list »Utro« v svoji današnji številki in dostavlja: »Vsak napad proti zvezi se mora smatrati kot izdajstvo domovine. V celoti te zveze mora videti vsak državljan na Balkanu svojo občno domovino, katera mu je istotako pri srcu, kakor lastna njegova domovina. Ako je namreč ta zveza močna vsled tesnega zedinjenja njenih članov, tedaj bo močna tudi vsaka posamezna država, ki je v tej zvezi.«

Srbija že odpoklicuje svoje čete izpred Skadra. — Ruska vlada izdala komunike o svoji politiki. — Črnagora dobi znatno odškodnino. — Mir v par dneh.

BLOKADA ČRNOGORSKEGA OBREŽJA.

Dunaj, 10. aprila. »Neue Fr. Presse« poroča iz Sutomora: Danes ob 8. uri zjutraj se je proglasila blokada. Ob 10. uri so odplule vse ladje izveniške ladje »Nadvojvoda Franc Ferdinand«, v treh oddelkih v smeri proti Ulčinju.

Dunaj, 10. aprila. Poveljnik prve eskadre našega vojnega brodovja je brzojavil mornariškemu oddelku vojnega ministrstva: Deklaracija blokade danes ob 8. uri zjutraj v imenu mednarodnega brodovja, ki zastopa evropske sile: Proglasim blokado ob obrežju med pristaniščem Bar in izlivom

Drine. Blokada se prične ob 8. uri zjutraj 10. aprila leta 1913. Obsega obrežje med 42. stopnjo 6 minut in 41. stopnjo 45 minut severne širine in obsega vsa pristanišča, zalive in izlive rek v tej meji, kakor tudi vse otoke ob obrežju proti ladjam vseh narodov. (Vsem ladjam, ki se v okviru blokade nahajajo, se dovoli 48urni rok, da zapuste blokadno okrožje, t. j. do zjutraj 12. apr. 1913. Lastnoročno izdano na krovu Njegovega veličanstva ladje »King Edward VII.« dne 10. aprila 1913. Cecil Burney, podadmiral in poveljnik mednarodnega brodovja.

Cetinje, 10. aprila. Iz uradnega čr-

nogorskega vira.) Poveljnik mednarodnega brodovja v vodah Bara, podadmiral Burney, je danes zjutraj barškemu guvernerju naznanil, da je od danes od 8. ure zjutraj naprej proglašena blokada od Bara do izliva Drine.

× × ×

KOMPENZACIJE ČRNOGORI ZA SKADER.

Črnagora naj dobi 25 milijonov in desni breg Bojane.

Rim, 10. aprila. Po dolgotrajnih sondiranjih in pogajanjih se te dni poslaniški konferenci v Londonu namerava predlagati, da se Črnagora odškoduje za to, da opusti svoje zahteve na Skader z rodovitnim zemljiščem, ki leži med Skadrim jezerom in desnim bregom reke Bojane in s posojilom 25 milijonov frankov, za katero Črnigori ne bo treba obresti plačati. S tem denarjem naj bi Črnagora izvedla melioracije in izsušila močvirja ter izpremenila zemljo v rodovito ozemlje, ki se še označi. Kralja Nikolaja so o tem predlogu obvestili. Pri držal si je, da predlog prouči, medtem so pa obstreljevanje Skadra ustavili. Črnigori bi denar posodili ali za posojilo jamčili Avstro-Ogrska in Italija. Črnagora pa zahteva tudi Sv. Ivan di Medua. O tem se še pogajajo, a ni gotovo, če tej črnogorski zahtevi ucede.

× × ×

POGODBA ČRNOGORSKEGA KRALJA NIKOLAJA S SRBSKIM KRALJEM PETROM.

Pariz, 10. aprila. »Temps« pripomi- ni z ozirom na govorico, češ, da sta sklenila kralja Nikolaj in Peter pogodbo, da kralj Nikolaj odstopi, ako Avstrija s silo proti njemu nastopi in da kralju Petru črnogorski prestol zapusti, to-le: Takozvana pogodba črnogorske in srbske dinastije je le grožnja Avstro-Ogrski, ki odklanja kompenzacije Črnigori in da prednost sili. Odstop Nikolaja in združitev Črnogore s Srbijo bi ustvarila take zapletljaje, da naj na Dunaju vse store, da to preprečijo.

× × ×

NIKITA RES Odstopi.

London, 10. aprila. »Reuter« poroča, da bo kralj Nikita, ako Skadra ne dobi, res odstopil. Črnagora se združila s Srbijo pod dinastijo Karagorgjevičev. Na podlagi obstoječe pogodbe se

LISTEK.

Gora Atos, republika menihov.

Potopisna črtica z balkanskega polotoka.

Spisal N. vitez pl. Gutmansthal. — Poslovenil K. Cik. (Dalje.)

Karieška okolica je pravcat raj, povsod vinogradi, figova drevesa, sadni vrtovi, visoki grmi, polni lešnikov, katerih gojitev je karieška posebnost, najbujnejša vegetacija in povsod izvirajo studenci in šume potoki. Okoli 700 m smo nad morjem in sedaj pojdemo vedno navzdol do Vatopedija.

Komaj smo bili Karies zapustili, smo zagledali ruski »skiti« Seraja ali Sv. Andreja. Zelene strehe in kupole ruskih poslopij, ciprese, zložno proti morju napet gorski obronek, obraščen z bogato južno vegetacijo, v ozadju pa višnjevo morje: bila je res ljubka, divna slika. V Seraj smo prišli v desetih minutah in obiskati sem ga hotel le na kratko.

Seraj je »skiti«, t. j. pravilno organiziran samostan, ki pa ni samostojen, ne pošilja nobenega zastopnika k svetemu sinodu v Karies in je odvisen od drugega samostana. Seraj ali Andre-

jevskij skiti je odvisen od Vatopedija, dasi je mnogo večji od tega samostana in šteje več nego še enkrat toliko menihov. Izmed ruskih naselbin na Atosu je Seraj še najednejši. Splošno se pa lahko z gotovostjo trdi, da bivajo v vsakem poslopju na atoški zemlji, ki izgleda moderno, neokusno, vendar pa dobro ohranjeno in premožno. Rusi. Vsekakor se morajo zdeti vsakemu prijatelju umetnosti in dobrega okusa velike, težke in okorne zgradbe Rusov na Atosu neprikladne in grde. Meni so se zdele kot skrunitev ter krasne okolice.

Ruski menih, oče Gerontij, me je sprejel prav hladno.

Pokazal sem mu svojo priporočilno okrožnico karieškega sinoda, kar je pa nanj napravilo malo vtisa, ker ni razumel grško. Več veljave sem si pridobil pri njem, ko sem mu pokazal priporočilno pismo ruskega poslanstva v Atenah, katero sem imel za ruski samostan sv. Pantelejmona. Oče Gerontij je postal vsled tega prijaznejši z menoj ter me je peljal v sprejemno sobo, v veliko, evropsko opravljeno, prav bogato, pa neokusno opremljeno sobano s svetlo likanim tlakom in stenami, na katerih so visle litografije in barvotiskane podobe, ki so predstavljale portrete ruske carske rodbine in drugih mogočnikov ter važne politične do-

godke. Zavživši neizogibno kavo in gliko sem prosil, da bi smel videti cerkev. Bila je šele pred nedavnim dograjena in ima pročelje iz belega marmornja. Pri vstopu vanjo ostrmiš nad bogastvom, ki ga vidiš. Tla te zelo velike cerkve so parketirana. Oltarji in okraski so tako bogato pozlačeni, da se ti zde preobloženi. Dragoceni srebrni ikoni (kipi) so večinoma darovani od ruske carske rodbine in se baje veliki knez Aleksij Aleksandrovič posebno zanima za ta samostan. Posebej moram omeniti, da vse na stenah velike podobe, ki predstavljajo postaje križevga pota, česar nisem našel še v nobeni razkolni cerkvi. Knjižnica je lepa in dobro ohranjena, vendar ne posebno zanimiva. Pričakoval sem, da mi bodo postregli s čim boljšim kot z običajnimi okrepčili a ker ni nič kazalo, sem se priporočil, dobil sem od očeta Gerontija razgledni album samostanov, ki me je zelo razveselil in zabljal smo, da odrinemo v Vatopedi. Pot tja, vodeča večidel po gorskem grebenu, je bila senčnata in lepa, izpeljana skozi gozde ali visoko grmovje. Mnenju Fallmerjerja, da je najlepša na Atosu, se pa ne morem pridružiti, ker pot od Nerokrija do Hagije Ane vse druge po romantični lepoti prekaša.

Po triurnem potovanju, ob približno pol 3. uri, smo zagledali pred seboj

lepi, bogati Vatopedi, izmed grških samostanov najbogatejši in najmogočnejši. »Agojat« ali konjski gonjač nam je velel razjahati, predno smo bili prišli popolnoma blizu samostana, kar je nekak čin uljudnosti in dokaz spoštovanja.

Pogled na Vatopedi me je zadivil in srečnega sem se šel, da bom mogel spoznati življenje na Atosu. Kakor večina atoških samostanov je Vatopedi skupina premnogih poslopij in cerkva z mogočnim, vse nadkriljujočim stolpom, katera bi me zelo spominjala starih gradov naših planinskih dežel, če bi številni leseni ali tujim slični pomoli, terase in galerije, kakor iz kamenitih zidov raztoč, pisano poslikani in s podporami iz kostanjevega lesa podprti, ne dajali celoti vedrega, orientalskega značaja. Nad vhodnimi vratmi, edinemu dohodu k samostanu, visi, kot pri večini samostanov, podoba Matere božje v stekleni omari, pred katero se pri vstopu vsakdo prikloni. Ob vhodu, ki izgleda kakor vhod v kak viteški grad, so zraven vratarjevega stanovanja svetniške podobice, molki, rezbarije menihov in priprosta živila romarjem na prodaj, ampak nikdo ni nikoli pozvan ali celo primoran kaj kupiti. Iz celega atoškega ozemlja sta lakomnost in beraštvo izključena; darovi se sicer sprejemajo, toda zanje nikdar ne be-

zagotovi Nikitovi rodbini nasledstvo na srbskem prestolu, ako izumre moška veja Karagjorgjevičev.

× × ×

CAR SVETUJE NIKITI ODJENLJIVOST.

Berolin, 10. aprila. »Lokalanzeiger« poroča iz Peterburga, da je car poslal črnogorskemu kralju lastnoročno pismo, v katerem mu svetuje, naj se ukloni.

× × ×

AVSTRIJA IN SRBIJA.

Srbija bo svoje obljube izpolnila.

Belgrad, 10. aprila. (Iz srbskega uradnega vira.) Iz inozemskih listov posneto poročilo nekega belgrajskega lista, češ, da je ruski poslanik Hartwig ministrskega predstavnika Pasiča obvestil, da vdere Avstro-Ogrska v Novibazar, če Srbija izpred Skadra takoj svojih vojakov ne umakne, ni istinito. Poslanik Hartwig ni pri srbski vladi nobene take demarše storil.

Dunaj, 10. aprila. »Südsl. Korr.« poroča iz Belgrada: Srbski kabinet bo svojo obljubo, da srbski vojakji Albanijo zapuste, ko se ji meja določi, brezpogojno držal kljub vsem drugače se glasečim inozemskim poročilom. Naglašajo se tudi, da so popolnoma neutemeljena poročila o zgradbi trdnjav ob obrežju Jadranskega morja.

× × ×

BULGARSKO - RUMUNSKO ZADEVA. Rumunija dobi Silistrijo, Bulgarija pa naj bi dobila zato Solun, proti čemur pa je Rusija.

Dunaj, 10. aprila. Tukajšnji poučeni krogi trde, da se Francija in Rusija zavzemata za to, da pripade Solun Grški, trozveza se pa zavzema za to, da pripade Solun Bulgariji kot odškodnina za ozemlje, ki ga odstopi Rumuniji. To pa tripelententno odločno odklanja.

Bukarešta, 10. aprila. Z vodilnega mesta se poroča: Konferenca poslaničkov s Peterburga, ki se jutri konča, je soglasno sklenila, da naj Bulgarija Silistrijo Rumuniji odstopi. Trozveza je delovala na to, da se tudi nekaj bulgarskega ozemlja ob Črnem morju odstopi Rumuniji, a ostale velesile temu niso pritrdile. Sodi se, da se Bulgarija sklepu velesil brezpogojno podvrže, ker ji obetajo drugod bogate teritorialne kompenzacije.

× × ×

RAZBURLJIVA POROČILA IZ SMIRNE.

Turki 19 bataljonov v Smirno odposlali.

Frankfurt, 10. aprila. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: V Smirni je grško prebivalstvo zelo razburjeno. Vojno sodišče je namreč dva otomanska Grka na smrt obsodilo. Patriarh poskuša doseči pomilostitev. Obsodbe niso še izvršili, ker se boje vstaje. Tudi iz Sirije se poroča, da agitacija proti turškim oblastem silovito napreduje.

Carigrad, 10. aprila. Tu se govori, da je položaj v Smirni zelo vznemirljiv. Grška kolonija je vprizorila velike izgrede. Grki se upirajo, da bi izvedli smrtno obsodbo nad štirimi Grki, ki so bili na smrt obsojeni, ker so se udele-

žili izkrcanja grških vojakov v Mytilene. Poslaniki so radi stroge cenzure brez vseh poročil. V Smirno je turška vlada odposlala 19 bataljonov vojakov.

× × ×

AFERA PALIĆ IN DRUGO.

Bar, 10. aprila. »Corriere della Sera« poroča, da se Črnogora pritožuje, ker so člani avstrijske preiskovalne komisije glede afe Palić in prisilnih konverzij došli en dan prej v Djakovico in baje za 1000 turških liš skušali albanske priče podkupiti, da izpovedo proti Črnigori. Tudi noče Avstrija priznati mešane komisije glede Palića, marveč dela na svojo roko. Črnogorska vlada je proti tej prekršitvi pogodbe protestirala, medtem pa je Avstrija prepovedala prevoz blaga med Kotorom in Cetinjem.

× × ×

TURČIJA OTPI V BALKANSKO ZVEZO.

Lor, 10. aprila. Tu se govori o diploma, ki prizadevanjih spraviti Turčijo v balkansko zvezo.

× × ×

Komun'ke ruske vlade o ruski politiki.

Peterburg, 10. aprila. Brzojavni urad priobčuje sledeči komunike ruske vlade:

Cilj ruske politike.

Glavni cilj ruske vlade spričo uspehov balkanskih držav je bil ta, da zmagovalcem zagotovi kolikor mogoče več rezultatov njihovih zmag. To se je potom težavnih pogajanj tudi uresničilo.

Da se spozna pomen in vrednost tega dela, je treba imeti pred očmi celo težavnost internacionalnega položaja in kolizijo nasprotujočih si interesov. Lokalizacija vojske je bila spričo tega le pod tema dvema pogojima mogoča: 1. da se velesile odpovedo vseh teritorialnih in drugih posebnih dobičkov, 2. da se odpovedo vsake individualne (separate) akcije od svoje strani.

Londonska konferenca.

Iz teh dveh negativnih pogojev pogojev sledi tretji pozitivni: Revizija, vsled vojske ustvarjenega položaja in njega prilagoditev interesom velesil. Tu je mogla izreči svojo razsodbo le cela Evropa. Tako so se tudi kake separate akcije mogle preprečiti le s tem, da se je pripoznala sklepom Evrope obveznost. Zato se je sklicala konferenca v Londonu, ki je težavno nalogo, določiti meje severne in severovzhodne Albanije, že dokončala.

Kompromis glede Albanije.

To je stalo sicer v nasprotju z interesi Črnogore in Srbije in njune čisto naravne ekspanzivne tendence, toda na drugi strani sta albanske interese ščitila Avstrija in Italija, ki sta ohranitev statusa quo ob Adriji smatrali za tako življenjski interes, da nista glede tega puščali nobenega dvoma. To je pomenilo ustvarjenje albanske province. Na podlagi pogajanj se je končno sklenil kompromis, ki je imel za rezultat medsebojne koncesije.

Potem ko je Rusija dosegla za Slovane Prizren, Peč, Djakovico in Debar, je smatrala za neizogibno, da soglašajo z inkorporacijo Skadra z Albanijo. To koncesijo je Rusija storila v interesu ohranitve miru, ker bi prekršitev miru izgledala kot očitna absurdnost, ko je Skader čisto albansko mesto s sedežem katoliškega nadškofa. Naš vicekonzul v Skadru je izrekel mnenje, da bi Črnogora najmanj 35 let ne mogla skadrskih Albancev asimilirati, vsled česar bi se naznotraj oslabil. Inkorporacija tolikih katoličanov pa bi tudi nujala priložnost za zvezo z inozemstvom, kar bi omogočalo penetracijo tujih vplivov v Črnogoro.

Rusija je kralja Nikolaja o tem obvestila.

Kralj Nikolaj je bil sicer ravnal proti prevzeti obveznosti, da bo v slučaju izbruha vojne (balkanske) Rusijo obvestil in si preje od nje izposloval dovoljenje, kljub temu pa je car Črnogoro velikodušno s tem podpiral, da je naklanjal črnogorskemu prebivalstvu med vojsko darov. Ko se je skadrsko vprašanje rešilo, se je Črnogora na prijateljski način o tem obvestila in opozorila na to, kakšno veliko odgovornost prevzame nase, ako svoj odpor nadaljuje. Kralju Nikolaju se je pa svetovalo, naj se odtegne očitku, da zasleduje osebne cilje.

Nikolaj trdovraten.

Ti koraki so ostali brezuspešni. Postalo je očito, da kralj Nikita računata na vmešavanje Rusije in velesil ter na evropsko vojsko. Zato se ruska vlada ni mogla upirati temu, da so se sklenile odredbe, ki so vsled odpora kralja Nikolaja postale potrebne.

Rusija vendarle upa in zagovarja kompenzacije za črnogorsko ljudstvo.

Ruska vlada ne izgublja upanja, da se bo Črnogora podvrgla volji Evrope, ki jo predstavlja impozantni razvoj evropskega brodograja. V tem slučaju bo Evropa imela nalogo najti sredstva, da olajša položaj črnogorskega ljudstva, ki je vsled neizmernih žrtev za Skader potrt.

Sasonov zavrača slovofilne očitke, se proglašajo za protektorja Balkana in pobija izvajanja nemškega kanclerja.

Ruska vlada ne more izgubiti spred oči svojo najvišjo odgovornost pred ruskim ljudstvom, katera ji nalaga dolžnost, da ne pusti preliti nobene kaplje ruske krvi, ako tega ne zahtevajo interesi domovine.

Rusija kot velika pravoslavna slovanska sila ne bo nikoli odrekla svoje pomoči in žrtev za svoje brate, toda ti imajo dolžnost upoštevati nasvete Rusije, ki so v njihovo dobro ter se spominjati, da bi svojih uspehov, na katere smo tudi mi ponosni, ne bili mogli doseči, če bi jih Rusija ne bila poklicala v življenje. Rusija ostane slejko prej njihova prijateljica v veselju in žalosti, zlasti kar se tiče njihovega medsebojnega prijateljstva samega, brez katerega ti narodi ne morejo postati močni.

Odnosi Rusije do slovanskih narodov pa izključujejo vsako sovražnost proti drugim državam in narodom. Razlika plemen ne vede neizogibno k

nasprotstvu med plemeni. Težko je verjeti, da bi bilo miru koristno, ako se eno plemo postavi v nasprotstvo z drugim.

V zavesti svoje notranje moči močni Rusiji ni treba preiti k grožnjam, ki niso izraz dejanske moči katerega naroda.

× × ×

SRESKE ČETE SE IZ SKADRA ŽE ODPOKLICUJEJO.

Belgrad, 11. aprila. Transport srbskih čet izpred Skadra nazaj v domovino se je že začel.

MIR V PAR DNEH.

Carigrad, 11. aprila. Veliki vezir je izjavil, da se bo mirovni preliminarji najbrž že v treh, štirih dneh v Londonu podpisali. Hakki paša je dobil nalog stopiti tozadevno oficijelno v zvezo z bulgarskimi delegati.

Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih

je imelo v torek, dne 8. aprila 1913 svoj letošnji redni občni zbor. Predsednik dvor. svetnik grof Chorinsky naglašajo, da stopa društvo letos že v deseto leto svojega delovanja. Če se pri tej priliki ozremo nazaj, moremo z zadovoljstvom konstatirati, da društvo ni le v ožjem delokrogu zadostilo svoji nalogi, temveč da se je tudi zanimalo za vsa velika in važna vprašanja, ki so se v zadnjem desetletju pojavila na polju odvrčanja tuberkuloze. Iz poročila generalnega tajnika dr. vit. Bleiweisa posnemamo, da je društvo v preteklem letu oskrbelo vsa predela, da se na Gorenjskem ustanovi zdravilišče za solnčno zdravljenje (helioterapijo) kirurške in kožne tuberkuloze. Da se okoliščini, ki pridejo tu v poštev, res znanstveno preučijo, ustanovilo je društvo dve lastni meteorološki opazovalnici, eno pri Valvazorjevi koči pod Stolom, drugo pri gozdarski hiši na Mrzlem Studencu v Pokljuki. Društvena oskrbovalnica za bolne na pljučih oskrbovala je v preteklem letu 47 rodbin s 179 rodbinskimi člani (79 moškega, 100 ženskega spola). Od zunanjih oskrbovancev oskrbovali so se trije. V zdravilišče sta se v preteklem letu oddala dva bolnika. V tem oziru je omeniti, da so avstrijska zdravilišča za bolne na pljučih (Alland, Hörgas) tako prenapolnjena, da morajo bolniki po celo leto in več čakati na vstop. Pod takimi okoliščini je uspešno zdravljenje začetnih slučajev pljučne tuberkuloze izključeno. Z ozirom na to se je društvo pridružilo sklepu zdravstvenega parlamentarnega odseka, ki pozivlja vlado, da z vsemi močmi pospešuje ustanavljanje novih zdravilišč in da postavi v ta namen primerno vsoto v državni proračun. V svrhu klimatskega zdravljenja so se trije bolniki poslali k morju, v morskospic v Gradežu pa se je oddalo 8 otrok. — Nato je mesto obolelega blagajnika ravnatelja A. Mahra podal blagajniško poročilo njegovemu namestniku, c. kr. finančne prokurature adjunkt dr. H. Souvan. Dohodki so znašali leta 1912. 29.340 K 14 vin., pri čemur je vsoto volilo gospe Josipine Hozhevarjeve v znesku 17.000 kron. Stroški so znašali 7753 K 50 vin. Društveno premoženje znaša 48.331 K 61 vin., pri čemur je vračunano stavbišče za otroško zavetišče v vrednosti 20.000 kron. V imenu

račijo in se z vsem zadovolje. Enemu izmed menihov, ki so stali ob vhodu, sem izročil svoje priporočilno pismo iz Karlesa, ki je naposled iz rok v roke prišlo do samostanskih predstojnikov in se mi šele vrnilo pri mojem odhodu. Prav to se je ponavljalo po vseh drugih samostanih. S priporočilnim pismom so povsod ravnali z največjim spoštovanjem in menili so večkrat po božno poljubljali pečat, predstavljajoč Panagijo. (Dalje.)

Kako se detektivni ženijo.

(Iz italijanskega.)

(Konec.)

Vrag! Me je mar imel ta človek za norca, samo da bi me prestrašil? Za vsak slučaj pa so še vedno stražili moji ljudje in sem mogel mirno spati. Osem dni pozneje, v četrtek, dne 20. aprila popoldne, me pokliče razkačeno zvočenje k telefonu. Bil je ravnatelj Newtonovega muzeja.

»Pridite takoj, takoj — takoj!« je kričal s prestrašenim, tresečim glasom. Bil sem tudi jaz tako prestrašen, da nisem niti prosil pojasnila. Hitel sem z dvema mojima pomočnikoma v civilu na cesto in skočil v nek voz ter bil trenutek pozneje v muzeju. Že pri vhodu me je sprejel ravnatelj, ki si je hotel izravnati vse lase. Groza je gledala iz njegovih oči in trepetaje mi je oravil, da so izgubili zlahkni kamni in

da so na njih mestu drugi grdo ponarejeni.

»Nemogoče, prav nemogoče!« Ves prebledel sem zopet klical: »Nemogoče, nemogoče!«

»Tako? — Nemogoče pravite! Pridite in glejte!«

Zagrabil me je za roko in me vlekel ves obupan po stopnicah. Hitela sva do zadnje dvorane. Poleg paznikov in mojih dveh agentov je stal še tamkaj nek star gospod, a vsi prestrašeni, ne vedoč kako in kaj.

Steklo, pod katerimi so bili biseri, je bilo na neki drugi omari, biseri pa na mizi v sredi dvorane raztreseni.

»Glejte, tu glejte!« Ravnatelj je stokal in zdihoval ves obupan: »Pa vsi ponarejeni, vsi, vsi! Razumete? Samo steklo, nič drugega! — To je strašno!«

Pot mi je obilaval čelo in polagoma se mi je posrečilo, da sem mogel vprašati:

»Kako ste odkrili tatvino?«

Že je hotel ravnatelj, še vedno ves obupan, govoriti, ko ga je stari gospod pomiril in rekel namesto njega:

»Imenujem se Fayard in sem predsednik rudokopne družbe Noiretière & Didous. Prišel sem iz Pariza, da bi preizkusil autracit in druge rudnine, ki so dospale v muzej. Po dovršenem delu je bil gospod ravnatelj tako dober in mi razkazoval dvorane. Ko sva prišla v to slednjo, mi je hvalil drage kamene in imenoval njih vrednost. Sklonil sem se, da bi boljše videl, a ker sem veččak, spoznal sem takoj, da so kamni

ni ponarejeni. Povedal sem to in ves prestrašen se je sklonil in opazoval: obupan mi je dal prav.«

Bil sem ves iz sebe. Izpraševal sem svoja agenta, a prisegala sta mi, da niti trenutka nista zapustila svojega mesta. Izpraševal sem paznike in sluga, a nihče ni ničesar vedel.

Natančno sem pogledal vrata, okna, tla, stene in steklene omare, a nisem mogel dobiti nobenega pojasnila. Vedno bolj sem bil prepričan, da je bil kdo izmed muzejskih uslužbencev Foonshannov pomočnik. Preiskoval sem in zaslišaval, previdno in na skrivnem sem zasledoval — a vse zaman. Tatvina je ostala skrivnost.

Razume se, da sem svojim predstojnikom povedal golo resnico, in lahko simislite, kako ponižanje je bilo to zame.

Seveda sem bil silno grajan. Zato sem delal dan in noč, da bi odpravil to brazgotino s sebe. Obveščena je bila o tatvini policija menda celega sveta, vse znamenitejše banke in tudi najbolj znani draguljarji. Najbolj premeteni policisti so zasledovali lopova, pa brez uspeha.

Zivel sem v smrtnem strahu. To vedno razburjenje me je tako zdelalo, da je bila žena, ki sem ji vse povedal, resno v skrbeh. Vsa udana mi je stregla in tolažila, pa zastonj.

Sam ne vem, kako sem preživel tiste dni. Vsaka rešitev te strašne uganke bi mi dobro došla, a ta nepredirna skrivnost mi je bila neprenesljiva. Srd,

da me je ta lopov tako neverjetno osleparil, me je mučil tako silno, da sem skoro zasovražil svoj poklic, svoje kolege in svoje predstojnike.

Tako je minil mesec, poln poniževanja in najrajši bi se nikjer več ne pokazal. Bil sem v uradu in zopet premišljeval — bogzna kolikič — ves do godek, ko me pokliče nenadoma sluga, naj grem k policijskemu ravnatelju.

Skoro sem letel k predstojniku, ne vedoč, naj li upam ali se bojim. Vendar pa sem bil zadovoljen, da se razreši uganika, če mi tudi zlomi vrat.

Ravnatelj me je sprejel mrzlo in me komaj pogledal. S pisalne mize je vzel zaprt pismo in mi ga podal:

»To je za vas, gospod Deplenix. Bilo je priloženo mojemu pismu iz New Yorka. Piše vam fat onih biserov.«

»Ha!« Stal sem otrpel in nisem imel poguma, da bi odprl pismo, a predstojnikov pogled me je prisilil. — Odprl sem in čital. — Tu je pismo in prosim vas, da berete sami.

Ljubi gospod Dephenix!

Kakor vidite, se mi je posrečilo maščevanje iz sovraštva do Vas, ker ste mi ugrabili bogato dedinjo londonskega bankirja Nicholsona. Jaz sem tako zadovoljen in srečen, da Vas nočem več mučiti z radovednostjo. V malo besedah Vam povem, kako sem izvršil svoje maščevanje.

Ko mi je človeška pravičnost dala zopet svobodo in sem se spomnil, da se moram maščevati nad Vami, sem prišel v Lyon, da bi si ogledal kraj svo-

pregledovalcev računov poročila gosp. Josip Perdan, da so se knjiže pregledale in našle v najlepšem redu. V imenu občnega zbora izraža nato gosp. dr. Danilo Majaron odboru, osobito pa ožjemu oskrbovalnemu odseku, ki vodi vse posle, zahvalo in priznanje. Nato se je sklenila mala izprememba pravil. Damski odsek bo odsihdov v odbor poslal tri podpredsednice; v § 19., ki govori o razpustitvi društva, pa se sprejme pristavek, da ima v slučaju razpustitve premoženje pripasti dobrodelnim institucijam. S tem se društvo oprosti pristojbinskega namestka, ki bi ga moralo sicer po desetletnem obstanu plačevati. Pri sledeči volitvi odbora se na predlog gosp. Josipa Perdane vsi dosedajni odborniki z vzklikom zopet izvolijo. Nato je zboroval damski odsek, ki je kot podpredsednice izvolil v odbor gospo Karlo baronico Schwarz, gospo Bogomilo dr. Šusteršičevo in gospo Franjo dr. Tavčarjevo. Sledečji se je konstituiral odbor in izvolil dvornega svetnika grofa Chorinskega predsednikom, dr. Danilo Majarona prvim ter kanonika Josipa Erkerja drugim podpredsednikom, ravnatelja A. Mahra blagajnikom in dr. Demetra viteza Bleiweisa generalnim tajnikom.

Dnevne novice.

— **Koliko so informacije »Slovenskega Naroda« vredne.** Kakor znano, je »Slovenski Narod« vedel o opatijskem sestanku toliko povedati, da bi bil s svojimi čenčami lahko tri milinske kamne ustavil. Toda od kraja vse je bilo dementirano, tako »memorandum na prestolonaslednika«, Mandičeve besede »proti Slovincem«, »resolucija« radi Paliča, »dovolitev nenašine« na bosanski železnicih itd. Ostanke le še trditev, da je don Prodan zabavljal zoper hrvaško mladino. To se je trdilo v »Narodu« v onem famoznem »zapisniku«, ki pa predstavlja le neke privatne notice, o katerih noben ne ve, če niso morebiti le mistifikacija, na katero je »Narod« nasedel — če pa so istinite, seveda niso prav nič merodajne, zraven pa še čisto nedolžne. Don Prodan pa danes v »Hrvatski Kruni« izjavlja, da ni tako o mladini govoril, kakor »Narod« poroča in da je v enem oziru govoril celo ravno nasprotno nego to, kar »Narod« trdi. List, ki svoje bralce s takimi izmišljotinami in puhlostmi traktira, izgublja vsak značaj resnosti. Če bi bili recimo naprednjaški hrvatski in srbski elementi zborovali, bi se mi ne upali tako malo vestno poročati kakor je to storil »Narod« glede opatijskega sestanka. Ali »Narod« nalašč laže ali pa nič ne ve in si da vse mogoče natveziti. V obojem slučaju ima »napredna« ideja med Jugoslovani v »Slovenskem Narodu« slabega zastopnika.

— **Kaj je modro in previdno.** Deželni odbor kranjski ima naloženega nekaj denarja tudi v domačih denarnih zavodih in zadrukah. Vsak pameten človek uvidi, da je tako postopanje deželnega odbora zelo hvale vredno in koristno, da ima od dežel-

nega denarja nekaj koristi naš kmet in domače zadrugišstvo in ne samo banke, povetini še tuje. Dr. Triller, ki gleda ves svet, ne samo kranjsko deželo, v čisto drugi luči kakor drugi Kranjci, pa pravi v včerajšnjem »Narodu«, da ta stvar ni »modra in previdna«. Ampak takrat, ko je imel liberalni deželni odbor denar naložen v Kreditni banki ljubljanski, seveda takrat je pa bilo vse modro in previdno. Od Kreditne banke vlečejo namreč dobičke ljubljanski magnatje, medtem ko pride dobiček naših zadrug po veliki večini v prid javnemu blagru in zadrugištvu. In to je pri slovenskih liberalcih še vedno merilo za »modrost in previdnost«.

— **Kdor hiti z odposiljativjo položnice »Slovenski Straži«,** stori veliko dobroto naši narodni obrambi, ki ima baš sedaj veliko izplačil. Nujno torej prosimo, da blagohotno porabite vse položnice »Slovenske Straže«. Dvakrat dá, kdor hitro dá.

— **Oficirji pri »Schulvereinu«.** Te dni je priredilo vojaško poveljstvo v Gorici zabavo, ki se je vršila v poslopju »Schulvereina« in ki je baje izborna uspela. Sodelovali so oficirji in dame tamošnje družbe, kar se v nemških krogih zelo pohvalno omenja. Zabaveželjnim ljudem gotovo privoščimo to, a vprašali bi pa vendar vojaško poveljstvo, bi li dovolilo časnikom sodelovati tudi na kaki prireditvi v slovenske kulturne svrhe, pri čemur pa moramo še posebej naglasiti, da društvo »Schulverein« ne zasleduje samo kulturnih namenov, ampak je njegovo delovanje nacionalno-politične naravi, naperjeno naravnost proti eksistenci našega naroda — je torej za nas Slovence politično-bojna organizacija v najusodnejšem pomenu te besede.

— **Napačna načela v vojaški upravi.** Najnovejša iznajdba naše vojne uprave je ta, da je častniški zbor naše armade preveč demokratičen in da bo vsled tega odslej treba med aspiranti za častništvo bolj izbirati ter dajati prednost imovitejšim, gosposkim in v gotovih davnih tradicijah vzgojenim. Mi menimo, da se naša vojna uprava podaja s tem na napačno pot. Da je treba med aspiranti za častništvo skrbneje izbirati, to tudi mi zagovarjamo. Častnik mora biti moralno soliden in ne samo na zunaj korekten, splošno izobražen, patriotičnega mišljenja, brez narodnih predsodkov in tehnično na višku. Da bi se pa izključevali srednji sloji in gojila »gosposkost«, to je pa odločno pogrešeno. Ze zdaj se ne po krivici očita nemškemu in avstrijskemu častništvu, da nima pravega stika z moštvom, čeprav velja to za nemškega oficirja petkrat bolj kakor pa za avstrijskega. Narodi, ki so v zadnjem času na bojiščih slavne zmage izvajali, Japonci, Bulgari, Srbi, se ponašajo z jako demokratičnim častništvom, o čemer mi še pojma nimamo. Nemška »gosposka« nadutost in »Herrenbewusstsein« je sploh zgolj nemška specialiteta, ki jo pa hočejo zdaj tudi v naši armadi še bolj kultivirati nego jo že. Če je to prav, pokaže bodočnost. Sicer pa moč armade sloni na dobri notranji politiki, to je zadovoljnih narodih, ne pa na stanov-

ski izbiri po aristokratskih in plutokratskih načelih.

— **Rimski romarji v Florenci.** Florenca, 9. aprila 1913. Najhujša točka našega potovanja je srečno prestana. Za prenočišče v Florenci smo se najbolj bali. Sedaj tu ni sezona za romarje. Hoteli prenapolnjeni, privatnih stanovanj ni, a vendar se je posrečilo, vse romarje spraviti v hotele. Veliko se je trudil tu bivajoči naš rojak g. Gruđen; pomagala sta še druga dva. Seveda smo tudi drago plačali. Za vse skupaj 6600 lir, torej nad 10 K za osebo. Ob 6. uri zjutraj smo bili vsi v stolnici, kjer so romarji krasno peli. Dolgo je še odmevalo po cerkvi, ki je visoka gotična stavba. Ob 10. uri odrinemo proti Rimu in še za dne pridemo v večno mesto.

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Mekinjah** vabi k slavnostni predstavi, ki jo bo priredilo v nedeljo, dne 13. aprila ob pol 4. uri popoldne v Društvenem domu v proslavo Konstantinovega cerkvenega jubileja 313—1913. Spored: I. Govor. — II. Igra: »V tem znamenju boš zmagal!« ali izpreobrnjenje rimskega Konstantina Velikega in najdba Kristusovega križa. Zgodovinski igrokaz v petih dejanjih. priredil F. R.

— **Vojaški begunci pri lovskem bataljonu št. 20.** Od c. in kr. lovskega bataljona št. 20 so pobegnili: Franc Bogolin, nadomestni rezervist, čevljar, rojen leta 1881. v Mrčvcih, okraj Krško; Ivan Čebavs, rez. lovec, kamnosek, roj. leta 1882. v Založah, okraj Radovljica; Pavel Delost, lovec, miner, roj. l. 1885. v Knežaku, okraj Postojna; Ivan Dolenc, nadomestni rezervist, trgovski pomočnik, roj. leta 1882. v Praprotnem, okraj Kranj; Jožef Gradišar, lovec na dopustu, kmet, roj. leta 1883. v Mlaki, okraj Logatec; Franc Jelenc, nadom. rez., strojar, roj. leta 1882. v Ljubljani; Lovrenc Jenko, nadom. rez., kmet, roj. leta 1881. pristojen v Cerklje v kranjskem okraju; Franc Jerala, nadomestni rez., strojar, roj. leta 1886. v Dvorski vasi v radovljiškem okraju, pristojen k Sv. Joštu, okraj Kranj; Ignacij Mušec, lovec na dopustu, poljski delavec, roj. l. 1885. v Cevici v logaškem okraju; Jožef Novšek, nadom. rez., rudar, roj. leta 1881. v Raki v krškem okraju; Martin Pirce, nadom. rez., rudar, rojen leta 1880. na Drenovem griču, okraj Krško; Franc Pucelj, nadom. rez., sifar, roj. leta 1881. v Sodražici, okraj Kočevje; Franc Ravnarhrib, nadom. rez., kovač, roj. leta 1882. v Ljubljani; Avgust Scapin, nadom. rez., roj. l. 1883. v Vrabčah, okraj Postojna; Ivan Sinkovec, nadom. rez., kmet, roj. leta 1882. v Venšah, okraj Krško; Matija Vilfan, lovec, kmet, roj. leta 1882. v Zabnici, pristojen v Staro Loko, okraj Kranj.

— **K nesreči na reški železnici.** — **Junaški vlakovodja.** V bolnišnici v Dugojresu se bori s smrtjo junak, ki je gotovo smrt pred očmi zastavil svoje življenje in vse svoje sile v to, da reši druge. To je Peter Medur, vlakovodja brzovlaka, ki je med Generalskim stolom in Tounjem na reški železnici trčil skupaj z brzim tovornim vlakom. Ko je Medur opazil nevarnost, je bila rešitev za vlak izključen. Le sam bi se s srečnim skokom v globino morda rešil — saj je tudi njegov kurjač, ki ga je vrglo z lokomotive, ostal živ. Vsaj poizkusil bi? Ne, Medur ni mislil nase, marveč na druge, katerih življenje je bilo izročeno njegovi večji in vestni roki. Popolnoma jasno je videl pred sabo smrt, toda kot junak ji je pogledal v oči, zbral vse svoje sile, se uprl v zavornico in z nadčloveško močjo skušal omiliti udarec. Ne zase — sebe ni mogel rešiti, to je natančno vedel — ampak za druge, za potnike! Njegov napor, njegovo veliko junaštvo ni bilo zaman: ponesrečil se ni niti en potnik. Toda sam je postal žrtev in z njim vred še pet drugih njegovih železniških tovarišev. Zdi se, kakor bi bilo junaštvo tega moža ganilo osodo, da je tolikim drugim prizaneslo, saj so bile okoliščine take, da bi bila nesreča lahko stokrat strašnejša in pravijo očitvidci, da je bilo potnikom kakor po čudežu prizanešeno. Niti en potnik ni bil težje poškodovan, kar je zlasti čudno z ozirom na potnike v spalnem kupeju, kateri se je popolnoma razbil. Pri trčenju je namreč odletela stranska stena voza in potniki so bili večinoma vrženi ven; nekaj jih je ostalo med podrtinami, a tudi od teh ni bil nobeden težje ranjen in so vse srečno rešili. Peter Medur, o katerem domače in zunanje časopise piše kakor o junaku, ki je pokazal, da junaštvo ni doma samo na bojnem polju, ki je vreden tistega občudovanja, ki ga je svet pokazal o priliki »Titanicove« nesreče za uradnika, ki je do zadnjega ostal na svojem mestu ob brežičnem brzojavu, — ta mož je po rodu Hrvat, bivši učenc zagrebške obrtne šole. Stanoval je v Zagrebu, kjer se tudi sedaj nahaja njegova družina — žena in

trije otroci. Ker se tudi njegovi predstojniki v toplih besedah spominjajo njegovega junaštva in se vse časopise zavzema zanj — ni dvoma, da se bo skušalo vsaj njegovi družini povrniti, kar se njemu ne more in ji zagotoviti primeren obstanek. Sicer pa po nekaterih poročilih ni izključeno, da bi Medur ne ostal pri življenju. — 9. t. m. so pripeljali v Zagreb trupla ponesrečenih železničarjev: vlakovodje tovornega vlaka Vrbljančiča, njegovega kurjača Pintariča in zavirača Kovačiča in Štifterja. Pogreb se je vršil včeraj ob velikanski udeležbi občinstva; prisostvovali so zastopniki obratnega vodstva državnih železnic in mnogostevilni železniški uradniki in uslužbenci. Kar je bilo drugih ranjencev in obolelih, se nahajajo v bolnici v Ogulinu in Dugojresi, a bodo v par dneh popolnoma okrevali.

— **Pri volitvi v krajni šolski svet** metliški je zmagala S. L. S. Izvoljen je za načelnika župan Mihelčič.

— **Slovenščine nezmožni uradniki na Kranjskem.** Na adresi visoke c. kr. poštne direkcije v Trstu. Na Jesenicah službuje poštni uradnik König, ki ne zna toliko slovenščine, da bi mogel pravilno odpravljati ekspresna pisma. Dne 3. aprila zvečer je bilo oddano ekspresno pismo v Ljubljani na naslov nekega gospoda na Jesenicah. Pismo je došlo na Jesenice o polnoči. Na ovitku je zapisano: Jesenice, Gorenjsko. Pa g. König ne ve, kje so Jesenice, čeprav službuje na Jesenicah. Namesto da bi pismo oddal pravemu adresatu na Jesenicah, ga je poslal c. kr. poštnemu uradu na Savo — ta zopet nazaj jeseniškemu. In res je dobil adresat ekspresno pismo pozneje v roke kot bi dobil navadno. Navadna pisma imamo že okoli pol devetih — ekspresna pa ob tri četrt na deset. To je naglica c. kr. poštne urada — radi nevednosti in nerodnosti poštne uradnika. Kdo bo povrnil stroške, ki so radi tega nastali? Visoka c. kr. poštna direkcija v Trstu? Največ uradniku Königu uro in naj ukrene potrebno, da se kaj takega ne bo ponavljalo.

— **Umrli je g. Matija Kosen,** posetnik in trgovec v Dolu. Pogreb bo v nedeljo ob 8. uri zjutraj.

— **Ribniška dekanija** ima sestanek Ss. Cordis Jesu v četrtek, 17. aprila, na Turjaku. Začetek ob 11. uri.

— **Občinske volitve v Zagrebu** se vrše dne 17. aprila.

— **Obsojeni rezervisti.** »Češko Slovo« poroča, da je bilo vojnopravno postopanje proti onim rezervistom 14. dragonskega polka, ki so lani v jeseni povodom odhoda na rusko mejo demonstrirali, končano. V celem je bilo 56 rezervistov, dragoncev obsojenih. Dva rezervista sta bila obsojena na 20 let, šest na 15 let težke ječe, drugi so bili obsojeni na več let težke ječe. Govori se celo, da je bil eden izmed rezervistov obsojen na smrt na večalnih.

— **Nov telovadni odsek »Orla«.** V Cerkljah pri Kranju so v ondotnem kat. izobraževalnem društvu ustanovili telovadni odsek »Orla«. Pristopilo je nad 20 fantov.

— **Nov most na cesti,** ki pelje iz Kranja čez Bobovek, se v kratem zgradi. Sedanjega lesenega nadomeste z železobetonskim.

— **Dva težka prešiča,** ki sta tehtala štiri kilograme manj kot pet novih centov, je te dni prodal mlinar izpod Sv. Jošta. Stara sta bila 29 tednov, redil ju je pa le 23 tednov. Dobil je za nju 289 kron. Kupil ju je Valentin Benedik, posestnik in gostilničar v Stražišču pri Kranju.

— **Razpis dobave lesa.** C. in kr. avstro-ogrski konzulat v Belgradu naznaja irgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je ravnateljstvo kralj. srbskih državnih železnic določilo na dan 19. aprila 1913 ponudbeno licitacijo za nabavo specialnega hrastovega in jesenovega stavbenega lesa. Ponudbe je vložiti do 12. ure popoldne navedenega dne pri ekonomskem oddelku v Belgradu z navedbo cene za kubični meter in skupne cene za ves material; navesti je tudi, da se sprejemajo vsi pogoji. Množine in dimenzije materiala so razvidne iz seznama pri omenjenem oddelku v Belgradu. Položiti je 9500 dinarjev kavicje.

— **Lov krajevne občine Žiri** se odda v najem potom javne dražbe, počenši s 1. julijem 1913 za dobo pet let. — Javna dražba tega lova se vrši dne 22. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih c. kr. okrajnega glavarstva. Dražbeni in najemni pogoji so navpogled pri c. kr. okr. glavarstvu v Logatcu ob navadnih uradnih urah.

— **Umrli je v Crested Butte, Colo., v Ameriki Marko Bajuk,** podomače Slovec, doma iz Radovice pri Metliki. Ranjki zapušča v starem kraju ženo, eno hčer in več sorodnikov.

— **Dušljivi kašelji** se močno razširja na Senturski Gori pri Cerkljah. Ni je skožo hiše, kjer ne razsaja ta bolezen, ki je zlasti razvita med šolskimi otroci.

je zmage. Bil je slučaj, da so mi lesketajoči biseri v Newtonovem muzeju vzbudili posebne misli.

Blagoslovljen bodi trenutek, ki mi je dal misel, ogledati si muzej! Dve muhi na en mah! Bogastvo in maščevanje istočasno!

Premišljal sem nekaj trenutkov. Iz spomina sem narisal bisere in jih dal napraviti v Amsterdamu. Ko sem se vrnil, sem natanko pregledal kraj, kjer so bili shranjeni biseri. Uveril sem se, da je zame edina pot do kamnov ponoči skozi okna.

Lahko rečem, da sem zunanji zid pregledal do pičice in zdelo se mi je, da lahko po njem plezam, če kak mesec prav pridno telovadam. To sem tudi delal jako vestno v neki od Lyona zelo oddaljeni vasi. Plezal sem v začenjenju vseh, ki so me videli in me imeli za norca, večkrat na dan po visokih, srednjeveških stolpih. Vrnil sem se v Lyon in si izbral za svoj namen najbolj pripravno okno v muzeju. Bilo je ono v tretjem nadstropju z razgledom v Falignotsko ulico. — Napočila je noč, ki sem jo namenil za svoje delo. Bos in opremljen s steklarskim di-jantom in slepico (svetilko), sem plezal po zidu. Slučajno ni bilo izbino okno zapahnjeno in dospel sem v dvorano. Tekel sem v sobano žlahtnih kamnov, pobral bisere in podtaknil ponarejene in se takoj zopet vrnil. Zavihtel sem se onostran okna in splezal po zidu navzdol. Obul sem si čevlje, ki sem jih imel pritrjene za pasom in prišel v svojo sobo ob dveh zjutraj, pa tako ravnodušno, kakor bi ne nosil s seboj premoženja dveh milijonov.

Pa kako, cenjeni gospod, da me niso dobili vaši detektivi in pazniki, ki so neprenehoma stražili? — Da, ko bi

to vedeli! Bilo je tako. Ko ste šli z menoj v muzej in si ogledali bisere, ki ste mislili, da so žlahtni, ste gledali že takrat ponarejene! In ko sem vam kazal v gostilni prave bisere, ki sem jih ukradel, ste bili uverjeni, da so ponarejeni, ker sem jih potresel z nekim praškom in jih skalil. Vi pa ste hiteli in tekli zastražiti napačne bisere.

V bodoče nimam nikake jeze več do Vas. Izražam Vam odkrito sožalje in sem uverjen, gospod Deplenix, da ne boste nikdar pozabili

svojega udanega prijatelja

Petra Foonshonna.

New York, dne 2. maja 18...

P. S. Potujem inkognito in tudi cilj mojega potovanja je neznan.

Povem vam, da sem si zdel trikratni bebec, a tudi vsak drugi bi bil gotovo tako osleparjen. A dovolj! Končam hitro svojo povest. Le to vam še povem, da sem takoj odložil svoj poklic. Ravnatelj ni nič ugovarjal, temveč me še tolažil, a tako ironično, da sem večkrat komaj premagoval jezo. In boljše je bilo tako, ker drugače bi se le osmešil.

Ves Lyon je hitro izvedel ta lep dogodek. Mesec pozneje sem bežal s svojo ženo v Pariz, kjer sem sprejel skromno zaupno mesto pri neki banki.

Usoda pa mi je bila mila in Bog se me je usmilil. Dve leti pozneje mi je podedovala žena par milijončkov pa svojem uju, bankirju Nicholsonu v Londonu.

Kaj pravite k temu? To je vse kaj drugega, kakor oni slučaj pri banki French & Tabor! Ali ne? — Pa vsa ta velikanska lopovščina, katere žrtev sem bil jaz, je bila moja sreča. Verujte, da res, moj ljubi!

Živim sedaj nasrečnejše življenje

— **Begunjski občinski lov** se bo oddal še v tekočem kvartalu. Prav takrat menda tudi lešanski in ljubenski in mošenjski.

— **Nepošten krojaški pomočnik.** Iz Kranja je neznanokam izginil krojaški pomočnik za damske obleke Anton Csillik. Preje je pa na sleparski način napravil za 120 K dolgov in vzel sabo moške in ženske obleke v vrednosti 135 K. Csillik je bil rojen leta 1889., pristojen je v Szolnok na Ogrskem, srednje postave, šibak, golobrad, črnolas in plešast; manjka mu trije prednji zobje. Govori nemško in mažarsko.

— **Naplavljen ustopljenec.** 8. t. m. so v Verneku pri Hotiču delavci, ki so zaposleni pri uravnavi Save, našli ob bregu naplavljen moško truplo. Utopljenec je meril 175 cm, je bil popolnoma brez las in brade ali brk; na sebi ni imel drugega nego čevlje na elastiko. Ker je bilo truplo že zelo razpadlo, se ni moglo ničesar natančnejšega konstatirati.

NOTRANJE POLITIČNE ZADEVE.

Tirolski deželni zbor. — Čehi in Nemci. — Čehi ne posojujejo Mažarom. — Naš cesar zadovoljen radi mirnega razvoja krize.

Ker so nastale v pogajanjih glede na delozmožnost tirolskega deželnega zbora nove ovire, se namerava tirolski deželni zbor sklicati šele koncem tega meseca nikakor pa ne pred 20. — Danes se vrši v Pragi seja zastopnikov nemških in čeških poslancev. Dr. Urban bo poročal o deželnih finančah in o odgovoru vlade na spomenico, ki ji jo je na Dunaju predložila po češkem deželnem odboru odposlana komisija. Nemci na to izjavijo, da dokler njih narodnih zahtev ne odobro, toliko časa ne dovolijo delozmožnosti češkega deželnega zbora. Nemci delajo na to, da se nastavi za češko deželno upravo kraljev komisar. — Češke banke, ki se sicer udeležujejo vseh na dunajskem denarnem trgu sklenjenih posojil, so sklenile, da pri sedanjem najetju ogrskega posojila ne sodelujejo, ker hočejo tako pokazati, da se ne strinjajo s protislovansko ogrsko politiko. — »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da je zdravje našega cesarja izborna. Cesar je zelo dobre volje in hoče zopet pričeti z avdiencami, ki so jih nekaj časa sistirali. Cesar je o razvoju zunanje politike natančno poučen in je ves čas delal na to, da se balkanska kriza reši na miren način. Cesar je nasproti osebam, ki jih je zaslusal, izjavil, da se je mednarodno položaj izboljšal, da ga jako veseli ter je želel, da se mir ne moti.

Glasba.

»**Novi Akordi.**« Številka 2. tega zbornika za vokalno in instrumentalno glasbo ima sledečo vsebino: 1. Janko Ravnik, »Dolciissimo« za klavir. — 2. Dr. Gojmir Krek, »Ali veš?« za en glas in klavir. — 3. A. Gröbmings, »Belokranjska« za mešan zbor. — 4. Emil Hochreiter, »Valse nobles« II. za klavir. — 5. Mihael Rožanc, »Ah, ni li zemlja krasna« za mešan zbor. — 6. Z. Švikaršič, »Pojdemo v rute« za moški zbor. »Akordi« izhajajo šestkrat na leto. Cena za leto 6 K.

Primorske vesel.

p **Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand** je s svojo rodbino in s svakinjo, spremljen po visokem uradniku dvornega muzeja na Dunaju obiskal v Trstu mestni muzej. Sprejel ga je kustos profesor Puschi. Prestolonaslednik se je osobito zanimal za stari ne iz rimskih časov in je želel, da naj bi dobil muzej kmalu dostojne prostore.

p **Goriški in kološki Slovenci na Sveti gori.** V nedeljo, dne 13. t. m., se snidejo na Sveti gori goriški in koroški Slovenci. Korošci (nad 1000) pridejo s posebnim vlakom že v soboto ob 2. uri 27 min. popoldne. Goriška procesija pride na Sveto goro okoli 8. ure. Ob četrt na deveto uro bo govor in potem sv. maša.

p **»Mladinoljub« v Gorici.** Minulo nedeljo se je vršil v dvorani pri »Zlatem jelenu« prvi občni zbor društva »Mladinoljub«, katerega se je udeležilo precejšnje število oseb. Zbrane je nagovoril mons. Jos. Pavletič in označil namen društva »Mladinoljub«. Društvo ima namen zbirati mladino ob nedeljah in praznikih v popoldanskih urah na zabaviščih, da se tako obvaruje slabih družb, ki pokvarijo mlada srca kaj kmalu. Taka zabavišča imajo že Lahi v Gorici in se izvrstno obnašajo.

p **Umrl je na Opčinah** v visoki starosti 79 let gosp. Fran Zink, oče g. župnika na Opčinah Andreja Zinka in sodnika gosp. Petra Zinka.

p **Župnijski izpit** je napravil ta teden g. Alojzij Novak, prefekt in knjižničar v goriškem semenišču.

p **Rozina poneveril 80.000 kron?** Po Gorici se govori, da je natančna preiskava v blagajni okrajnega šolskega sveta v Gorici dovedla do tega, da manjka v blagajni ne samo 30.000 K, ampak 80.000 K. Dognana ta vest še ni.

p **Četrtili dreadnought,** kateri se gradi v reški ladjedelnici, bo dobil, kakor se čuje, ime »Hunyadi«.

p **Uprava vojne mornarice** je naročila v tržaški ladjedelnici dve transportni ladji za prevažanje premoga. Stroški bodo znašali okoli 7 milijonov kron.

p **Javna snaga v Trstu.** Za vzdrževanje in pažnjo snage se ustanovi v Trstu poseben samostojen urad, čegar predstojnik bo imel nalogo, da še tekom tega leta napravi vse načrte, kako bi se moralo organizirati uradno poslovanje in opravljanje služba čiščenja ulic in trgov. Za veliko pomorsko mesto, kakor je Trst, je ustanovitev takega urada pač izrednega pomena.

p **Častnik presekal vojaku s sabljo glavo.** Iz Trsta poročajo, da je na vojaškem vežbališču v Rocolu pri vajah bosanskega polka udaril častnik nekega vojaka s sabljo po glavi, in sicer tako silno, da mu je skoro presekal lobanjo. Bilo je to pri dirkališču ob cesti. Navzoči trdijo, da je prišlo vojaku, ki je peljal ranjenca k potoku, da mu izpere rano, slabo. Potok na istem mestu je bil popolnoma okrvavljen in krvavi sledovi se še vidijo ob bregu. Kako gre ranjencu se seveda še ne ve.

p **Fantovsko maščevanje pred poroto.** Zadnja razprava pomladnega zasedanja tržaške porote je trajala pet dni. Bili so obtoženi mladi fantje iz Izole, in sicer umora ali uboja ali pa samo telesne poškodbe 20 let starega kmetovalca Alojzija Germanisa, ki so ga bili našli lansko leto v maju na cesti blizu Izole mrtvega v mlaki krvi. Motiva nasilnega dejanja sta maščevanje in alkohol. Sodišče je obsodilo Iv. Ivančiča na 4letno, Josipa Poropata pa v 3letno težko ječo. Josip Knez je dobil 8 dni zapore, Josip Kermac in Franc Brajko sta pa bila spoznana za nedolžne.

p **Poizkušen umor in posrečena operacija brez zdravnika.** V četrtek popoldne je prispel na Reko parobrod »Kárpát«, čegar poveljnik R. Bauer je naznanil policiji poizkus umora, ki se je bil zgodil na parobrodu ponoči od 5. na 6. marca. Dva mornarja, Nikola Čiriako in Orlando Dekolibur, sta se pretepala na krovu ladje. Pretepu so napravili konec. Nato pa je Dekolibur počakal Čiriaka v zasedi in ga zabodel v trebuh, da so se mu čreva vsula ven. Poveljnik R. Bauer je potisnil ranjencu čreva zopet v trebuh in mu ga zašil. In glej čudo! V dvajsetih dneh po tej operaciji je ranjenec popolnoma ozdravel.

KOLEKOVANJE VLOG DRUŠTEV ZA RAZNE PRIREDITVE.

Finančno ministrstvo je v odloku, ki ga je ravnokar izdalo, natančno določilo predpise glede kolekovanja vlog društev za dovoljenje predstav, produkcij, koncertov itd. Vsi prejšnji tozadevni starejši odloki niso več v veljavi. — Posebno važne so naslednje točke:

1. Če se vrši produkcija proti plačilu vstopnine ali brez vstopnine.

2. Če je društvo po pravilih upravičeno za take prireditve ali ne; tu je pripomniti, da je društvo za takšne prireditve po svojih pravilih le tedaj upravičeno, če je zaprošena produkcija (prireditve) v pravilih razločno navedena, četudi takšne prireditve niso pravzaprav namen društva, ampak služijo le nadaljnjim društvenim interesom. Splošno določilo, da je društvo upravičeno prirediti take zabave, ne zadostuje.

3. Če je namenjena prireditve le društvenim članom, ali če je dostopna tudi nedruštvenikom.

Vse tozadevne vloge, tičoe se samo društvenikov, so po tarifu 44g kolka proste, če je društvo po pravilih k tej prireditvi upravičeno. Vloge pa, tičoe se produkcij tudi za nedruštvenike, ali za take prireditve, do katerih društvo po svojih pravilih ni upravičeno, se morajo kolekovati. Pri tem je visokost in način koleka odvisna od kakovosti prireditve (če je določena vstopnina ali ne). Za vsako prireditve proti vstopnini je plačati po tarifu 43 h in 7 g za vsak slučaj kolek za vlogo po 2 K in kolek po 2 K za dovoljenje. Vloge za dovoljenje predstav brez vstopnine se imajo po tarifu 43a, 2, kolekovati s kolekom po 1 K.

ITALIJA EGEJSKE OTOKE ZAPUSTI, KO SE NA BALKANU SKLENE MIR.

Iz Berolina se poroča, da je Italija velesile obvestila, da zasedenih 12 otokov v Egejskem morju ne namerava obdržati. Italija ima otoke zato kot jamstvo še vedno zasedene, ker stoje v Cirenajiki še vedno turški vojaki, katerih Turčija, dokler se mir na Balkanu ne sklene, ne more pustiti prepeljati v Turčijo.

V nedeljo 13. aprila 1913

Slomšek-Einspielerjeva slavnost v veliki dvorani Uniona!

Združeni odbor ljubljanskih izobraževalnih društev Slovenske krščansko-socialne zveze Vas vabi, da se blagovolite udeležiti te manifestacije naše verske in narodne zavednosti.

Spored:

Parma: **Balkanska koračnica.** Orkester. Foerster: **Slavnostna popotnica** po besedah Slomškovih (novo). Moški zbor. **Slavnostni govor** profesorja dr. Antona Medveda iz Maribora.

Dvorak: **Slovanski ples št. 2 in št. 8** (novo). Orkester.

Bellini: **Norma** poje operna pevka gospa Cilka Otahalova.

Malet: **Narodna pesem** poje operna pevka gospa Cilka Otahalova.

Pavšič: **Če rdeče rože zapade sneg** (novo). Mešani zbor.

Lajovic: **Večerna pesem** (novo). Mešani zbor.

Krek: **Blagor jim** (novo). Mešani zbor.

Slavnostni govor koroškega državnega in deželnega poslanca Frana Grafenauerja.

Dvorak: **Legenda št. 1 in št. 3** (novo). Orkester.

Foerster: **Povejte ve planine.** Moški zbor.

Orkester: **Slovenska Filharmonija.**

Zbor: **Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«.**

Vstopnina: Sedeži prve vrste 3 K, druge vrste in na balkonu 2 K, tretje vrste 1 K, četrte vrste in na galeriji 70 vin. Stojšče 40 vin.

Vstopnice se prodajajo od srede dalje pri Soukalu Pred škofijo, pri Podboju nasproti cerkve sv. Petra, v konzumu na Glincah, pri Orehu v Mostah in v nedeljo popoldne pri blagajni.

Začetek ob 5. uri popoldne.

Ker je čisti dobiček namenjen obmejnim Slovincem, prosimo za najobilnejšo udeležbo in agitacijo. Vsi, ki čutite za obmejnimi Slovenci, v nedeljo v »Unionu«!

Ljubljanske novice.

Ij **Naši narodni nasprotniki** prirejajo sedaj celo vrsto spomladanskih slavnosti, katerih čisti dobiček je namenjen potujčevanju našega naroda. Mi pa se zberimo v nedeljo popoldne v velikem številu v »Unionovi« dvorani, da na Slomšek-Einspielerjevi slavnosti pokažemo, da so nam sveti vzori, katerim sta posvetila vse delo svojega življenja. Prosimo občinstvo, da si takoj kupi vstopnice, ki se prodajajo v zgoraj omenjenih prodajalnah.

Ij **Znamenite Dvořakov skladbe** »Slovanski plesi št. 2 in 8« in »Legende št. 1 in 3« bode orkester »Slovenske Filharmonije« prvič v Ljubljani izvajal pri nedeljski Slomšek-Einspielerjevi slavnosti.

Ij **Umrl je danes gospod Josip Košmerl,** tovarnar drož. N. v m. p.!

Ij **Slovenska Filharmonija** koncertira jutri, v soboto, v restavracijskih prostorih hotela »pri južnem kolodvoru« (Stelzer). Dirigira g. kapelnik C. M. Hrazdira. Začetek ob osmih zvečer, vstopnina prosta.

Ij **Slovenci in Jugoslavlani.** Jutri, v soboto, ob 8. uri zvečer predava pisatelj Ivan Cankar v veliki dvorani Mestnega Doma o predmetu »Slovenci in Jugoslavlani«. Vstop prost.

„Slovenska Straža“.

Slomškov dar po 20 kron.

147. Ivan Vogrinec, kaplan v Braslovčah, 20 kron; 148. Marijina družba v Košani mesto venca na grob župniku Karolu Lenasiju 20 K; 149., 150. Neimenovana v Ljubljani za neko dunajsko tvrdo 50 K; 151., 152. darovali za pisanko »Slovenski Straži« mariborski bogoslovci vse dobitke od kegljanja, ki se je vršilo 26. marca t. l. 42 K; 153. Hranilnica in posojilnica Sv. Jurij ob Ščavnici 20 K; 154., 155. Josip Novak, št. Vid nad Ljubljano, 50 K; 156., 157. dr. Fran Derganc, primarij v Ljubljani, 50 K; 158. po č. g. Alb. Pravst, župn. uprav., Planina pri Vipavi, nabrano na veselici 30. marca t. l. 20 K 4 vin.; 159. dr. Jos. Marinko, c. kr. prof. v pok. v Macičah, 20 K; 160. Henrik Črnič, vikar v Lokavcu, 20 K; 161. Jan. Vidovic, stolni kanonik v Celovcu, 20 K.

Piruhi »Slovenski Straži«.

Ivan Sekol, župnik v Vogrčah, 3 K; Štefan Sušec, Dunaj, 1 K; Fran Habe, Goče pri Vipavi, 2 K; Josip Leben, kaplan v Košani, 4 K; po Ivanu Bajt v Trzinu darovali: Rudolf Bajt 50 vin., Ivan Bajt 1 K, Ivan Kos 30 vin., Fran Kvosej 50 vin., Terezina Hrašt 50 vin., Pavel Batič 70 vin., Anton Cigoj 60 vin.; neimenovani iz Vidma pri Dolu 2 K; dr. Ivan Janežič, semeniški profesor v Ljubljani, 10 K; Ana Komperšek v Zrečah 2 K; G. K. v Sp. H. po dr. H. 10 K; Valentin Oblak, župnik v Kropi, 1 K; Lina Anžiček, soproga odvetn. koncep. v Krškem, 1 K 20 vin.

Nadalje so darovali kot Slomškov dar.

Jak. Pavlovič, župnik v Suhorju pri Metliki, mesto venca na grob blagega in iskrenega prijatelja č. g. Karola Lenasi, župnika v Košani, 10 K; Jernej Voh, Maribor, 1 K 50 vin.; Anore Mikšič, Grimalda, 4 K; Albin Novak, Sincaves, 2 K; A. Strižof, Ljubljana, 3 K; Alojzija Smolej, Ljubljana, Karlovska cesta, 3 K; Anton Zajc, rav. dež. nakl. v Ljubljani, 2 K; dr. Fr. Detela, Ljubljana, 3 K; Fr. Mišl, od treh tarokistov v Žiljolah, 10 K; Ciril Dočeln, Ljubljana, Poljanski nasip, 5 K; Iv. Pavlič, Ljubljana, Ravnikarjeva ulica, 2 K; Al. Zajec, vino-tržec v Spod. Šiški, 5 K; Marija Ogrinc, Ljubljana, 2 K; Ed. Janžek, župnik, Sv. Marijeta v Rimskih toplicah, 3 K; P. Rat, župnik v St. Ilju, 5 K; Josip Zakotnik, št. Vid nad Ljubljano, 2 K; Fran Treiber, župnik v St. Rupertu pri Velikovem, 4 K; Alojzij Mišič, Breg, 2 K; Jakob Kosi, kaplan v Celju, 5 K; Gregor Jakeli, župnik v pok. v Ljubljani, 1 K; J. Virant, kanonik v Rudolfovcu, 2 K; Rob. Smielowsky, arhitekt v Ljubljani, 12 K; Rud. Makarovič, c. kr. poštar v Avčah, 2 K; And. Sadjak, župnik v St. Lenartu, Kor., 2 K; J. Rott, župnik in duh. svet., Zagorje ob Savi, 10 K; Pavel Ojcl, zaseb. v Pečah, 3 K; Ant. Tolar, župnik v St. Ilju, p. Vele-lice, 10 K; Fran Turk, trgov. Lazeč, 1 K; Fran

Turk, trgov. in gostil. v Dragi, 10 K; Fran Rus, nadučitelj in župan na Bledu, 2 K; B. Grča, župnik, Sempas, 2 K; Anton Zupančič, magist. sluga v Ljubljani, 2 K; Fran Cerar, Stob. p. Domžale, 5 K; Janko Munda, župnik v pok. v Dobrni pri Celju, 2 K; Jak. Izlazar, vodja bolet. urada v Idriji, 1 K; Fr. Strubelj, dež. užit. poslov. na Vrhniki, 1 K; Val. Jerše, kaplan v Poljanah nad Škofjo Loko, 6 K; F. Z. Stari trg pri Kočevju, 2 K; Ivo Sever, kaplan v Presejrah, 2 K; Fran Jerina, stud. med., Vrhnika, 2 K; M. Bajc, učitelj, Rakovnik, 1 K; And. Podhostnik, župnik, Rečica ob Savinji, 10 K; Fran Radey, Maribor, 2 K; Fran Krek, župnik, Vranja-peč, 3 K; Matej Tavčar, kaplan v Selcah nad šk. Loko, 2 K; Ivan Brezavšek, katehet v Tolminu, 3 K; Fran Tomšič, Polhograдец, 50 vin.; Marija Porent v Domžalah 1 K; J. Hutter, prof. v Celovcu, 10 K; Ivan Theuerschuh, Lokev pri Divači, 2 K; Martin Wasowetz v Donavici 2 K 20 vin.; Ivan Novak, trgov. v Doleh pri Litiji, 1 K; Josip Zelink, župnik v Čemšeniku, 5 K; prof. dr. Ant. Medved v Mariboru 5 K; Ant. Kržič, c. kr. prof. v Ljubljani, 2 K; Matevž Jereb, župnik v pok., Sp. Bernik, 4 K; Fran Predalič, c. kr. davkar v pok., Ljubljana, 3 K; Iv. Nagel, župnik, Lipa nad Vrbo, 2 K; Josip Jeglič v Podbrezjah 5 K; Fran Schreiner, provizor v Zalcu, 5 K; Fran Lan, župnik, Sv. Peter na Kran. gori, 5 K; Anton in Josip Rudolph, Ljubljana, Nova ul., 2 K; Jos. Lavric, župnik v Breznici, 4 K; Fr. Zajc, finančni svetnik, Spod. Šiška, 10 K; Stanko Premrl, stolni pevovodja v Ljubljani, 4 K; Anton Berne, Selce, p. Prestranek, 2 K; slovenski dijak 5 in 6. razreda v Marijanišču, Celovec, 2 K; J. Vospernik v Podravljah 5 K; Jak. Zupančič, župnik v Gotovljah, 10 K; trafika »Narodni dom« v Celju 84 vin.; Ivan Vidic, Ljubno, 5 K; Francišek Zorec, župnik, Nova Oselica, 3 K; nabrano na gostiji Frana Vrbnič v Ložnici 3 K 60 vin.; Martin Kordiš, Hrib, 3 K; Janko Baznik, kaplan, Sv. Barbara v Halozah, 2 K; And. Furlan, župnik, Sv. Križ pri Trstu, 2 K; Ivan Budkovič, Zader, 2 K; Ivan Lovšin, župni uprav., Sv. Gora, 2 K; Anton Rutar v Tolmini 3 K; Josip Dular, Vavtavas, 5 K; Iv. Gubaneč, trgov. v Vodich, 1 K 20 vin.; And. Lovrec, kaplan v Ljutomeru, 3 K; J. Rozman, Kovor, 4 K; M. Humek, Ljubljana, 1 K; Anton Nemec, župnik v Kokri, 2 K; Val. Batič, Livek, 1 K; Jak. Jerina, Stari trg pri Ložu, 1 K; dr. Ivo Česnik, Gorica, 1 K; Jos. Vodošek, župnik, Sv. Boltenk v Slov. goricah, 5 K.

Prispevki podružnic.

Podružnica v Vipavi 9 K; podružnica v Zireh 45 K 50 vin.; podružnica v Idriji 30 K; podružnica v Pliberku, članarina, 86 K 4 vin.; Fran Reš v Drvešivsi 1 K; kmečko dekle iz Libuž 2 K; nabrano pri pogrebu l. Azmana na Bistrici pri Šmihelu 10 K; nabrano pri ženinini Brdnikove Anice iz Podkraja 31 K; namesto venca rajnemu Samuhu 2 K; podružnica v Konjicah 8 K; podružnica Sveti Jurij ob Taboru 15 K; po podružnici v Kranju: Josip Znidaršič, postajenačelnik na Opčinah, 4 K; V. Sitar, mestni kaplan v Kranju, 2 K; podružnica Sv. Lovrenc nad Mariborom 40 K.

Iz nabiralnikov:

Iz nabiralnika podružnice »Slovenske Straže« v Železni Kapli 4 K 40 vin.; po dr. Roku Jesenko v Celovcu iz nabiralnika v hotelu »Trabesinger« v Celovcu, 2 K 50 vin.; iz nabiralnika podružnice v Zireh 3 K 50 vin.; iz nabiralnika v »Narodnem domu« v Pliberku 10 K; iz nabiralnika izobraževalnega društva v Pliberku 7 K 60 vin.; iz nabiralnikov podružnice v Celju 20 K; iz nabiralnika v trgovini A. Perko v Višnjičgri 4 K 50 vin.; po moški podružnici na Vrhniki iz nabiralnika v društvenem domu 7 K 75 vin.

Društvo za »Slovensko Stražo«.

Katol. izobraževalno društvo v Podragi 3 K.

Sklad Mohorjanov.

280. Mohorjani v St. Pavlu, Kor., po č. g. P. Saleziju Pirc, 5 K; 281. Mohorjani v Radoljici po č. g. Janezu Novak, dekanu, 16 K; 282. Mohorjani v Zrečah po podružnici »Slovenske Straže« 4 K; 283. Mohorjani francišanske župnije v Ljubljani 60 K 82 vin.; 284. Mohorjani župnije Stari sv. Anton v Trstu po č. g. Gabrielu Piščanc, kaplanu, 10 K; 285. Mohorjani podružnice v Idriji 1 K; 286. Mohorjani v Pliberku po podružnici »Slovenske Straže« 26 K; 287. Mohorjani v Idriji 3 K; 288. Mohorjani v Zireh po č. g. Josipu Logar, župniku, 15 K; 289. Mohorjani v Oblokah po č. g. Josipu Abram, vikariju, 3 K; 290. Mohorjani v Ribnici 33 kron; 291. Mohorjani v Kamniku 22 K; 292. Mohorjani v Kranju II. 7 K 27 vin.; 293. Mohorjani v Trbojah 3 K.

Razne stvari.

Stavke. V Inomostu so pričeli 10. t. m. stavkati krojaški pomočniki. — V Reki se pripravila splošna stavka, ker je delavstvo v Danubius ladjedelnici od dela izključeno. — V Gružu stavka 300 delavcev, ki grade pomole v pristanišču. — Ob stavki premogarjev v Bufalu (Amerika) so resni nemiri nastali. Vojaki so streljali. Več oseb je ranjenih.

Izboren polet iz Fischamenda v Novi Sad. Poveljnik zrakoplovnega oddelka podpolkovnik Uzelac je dne 10. t. m. poletel ob 6. zjutraj iz Fischamenda in je došel ob četrt na 10 v Novi Sad. Predno je Uzelac z Dunaja poletel, je brzojavil zrakoplovnemu oddelku v Novem Sadu, da poleti v Novi Sad, a izkrcal se je v Novem Sadu prej, predno je došla brzojavka. Preletena proga je v zračni črti dolga 400 km. Uzelac je torej v eni uri preletel 133 kilometrov.

Študijska komisija japonskih častnikov v Avstriji. Na Dunaj je došla komisija japonskih častnikov, ki ostane v Avstriji 14 dni, nakar odpotuje v Nemčijo. Anglijo Francijo in Italijo je komisija že obiskala.

Obsojeni igralci v Berolinu. Več tednov se je vršila v Berolinu sodna razprava proti igralcema Stahlmannu in Kramerju radi hazardnih iger. Stahlmannu je sodišče eno leto, Kramerju pa triletni zapor prisodilo.

Nemško vohunstvo na Angleškem. V Cardiffu so videli dne 9. t. m. zvečer visoko v zraku mogočno luč, ki se je s hitrostjo 100 do 120 km premikala. Splošno se soti, da je kak nemški Zepelinov zrakoplov vohunil.

Krvav dogodek v kabaretu. 7. t. m. zvečer je v kabaretu »Crajo« v Bukarešti šansonetka Valeona pri predstavi, ko ji je občinstvo ravno burno ploskalo, nenadoma potegnila revolver in ustrelila na nekega častnika, ki je sedel v prvi vrsti. Častnik se je težko ranjen zgrudil, nakar je pevka pomerila nase in se na mestu usmrtila. Valeona je bila iz jako ugledne bulgarske rodbine.

— **Umrli** je dvorni svetnik dr. Schindler, profesor dunajske višje zdravniške šole.

— **Mrtvoud zadel generala.** V Budimpešti je zadel mrtvoud brigadirja topničarske brigade v Temešvaru generala Henrika Juhasza. General je bil takoj mrtev.

Praznovanje na Francoskem. V vasi Remy pri Bordeauxu je te dni nekemu kmetu poginil en prešič. Poklicali so neko vedeževalko in ta je rekla, da je nad hišo prišla nesreča in da jim bo v par dneh vsa živina poginila. Družina je nato prosila župnika, da bi prišel iz hiše pregnat zle duhove, kar je župnik seveda odklonil. Družine se je nato polastil tak strah, da je zblaznela, šla po župnika in ga s silo privlekla v hišo, nato ga pa mučila. Sosede so smrtno ranjenega župnika komaj rešili iz rok zblaznele družine.

Dva otročiča več let bolne matere utonila. V Mostarju sta padla v Narento in utonila, ko sta šla po vodo 12letna deklica in šleten deček. Mati utopljenec leži že več let bolna v postelji.

Drag odvetnik. Budimpeštanski odvetnik Maks Teller je v zapuščinski obravnavi barona Csarossyja zahteval 100.000 kron plačila. Dediči se branijo plačati predloženi račun.

Prvi telefonski razgovor med Londonom in Kolinom se je vršil dne 9. t. m. med redakcijama »Daily Mail« in »Kölnische Zeitung«.

Telefonska in brzajavna poročila.

MEDNARODNO BRODOVJE ZAPLENILO CELO ČRNOGORSKO BRODOVJE

Cetinje, 11. aprila. (Uradno). Ena ladja blokirajočega mednarodnega brodovja je zaplenila črnogorsko kraljevo jahto »Rumia«, ki je eskortirala tri z moko naložene jadnice k ustju Bojane. »Rumia« je edini parnik, s katerim Črnagora razpolaga.

DVE VAŽNI SEJI.

Peterburg, 11. aprila. Današnja seja poslanikov ima podpisati protokol o odstopu Silistrije Rumuniji.

London, 11. aprila. Današnja seja poslanikov bo baje določila južne meje Albanije. — Ali se peča s kompenzacijami za Črnogoro, ni znano.

MIROVNI PRELIMINARIJI.

Sofija, 11. aprila. Danes se najbrže izroči odgovor velesil glede na mirovne preliminarije. Preliminarni mir se sklepe najbrže že prihodnji teden.

FRANCOSKO MNENJE O MIRU.

Pariz, 11. aprila. Mir se kmalu sklepe. Meja Midia Enos se modificira. Turčiji ostanejo štirje otoki pred Dardanelami in od Italije okupirani otoki. Grčija dobi najbrže Chios in Mytilene, za katera ji je itak največ. Meje južne Albanije ne bo reševal od Grčije predlagani plebiscit, ampak najbrže mednarodna komisija.

VPRAŠANJE KOMPENZACIJE ZA ČRNOGORO.

Berolin, 11. aprila. Kompenzacija za Črnogoro hoče v prvi vrsti doseči Italija, ki stoji v središču te akcije. Vsota 25 milijonov je previsoka. Izključeno je tudi, da bi Črnagora dobila kak kos jadranske obale, pač pa utegne dobiti velik del skadske planjave in bo-janskéga desnega brega. Da bi Avstrija za posojilo garantirala, ni verjetno. Vesti o uniji med Črnogoro in Srbijo napravljajo na Dunaju neprijeten vtis, sicer pa jim ne verjamejo. Vprašanje kompenzacij pride morebiti že pred prihodnjo konferenco poslanikov v konkretni obliki.

SRBI STRELJALI NA ČRNOGORCE.

Cetinje, 11. aprila. Uradni list piše, da je izgube Črnogorcev pri znanem naskoku na Taraboš pripisovati dejstvu, da je srbska artilerija streljala pomotoma na Črnogorce same.

MANIFESTACIJE ZA ČRNOGORO ZOPET DOVOLJENE.

Peterburg, 11. aprila. Minister za notranje zadeve je dva slovanofil-ska shoda v prilog Crnigori, ki jih je napovedal general Skugarevski za nedeljo, dovolil, je pa naložil odgovornost za eventualne neredne sklicatelju.

SLOVANOFILI SE ZOPET GIBLJEJO.

Peterburg, 11. aprila. Na včerajšnjem banketu slovanofilov se je odpot-lala ministrskemu predsedniku Koko-veču protestna brzajavka zoper

»vmeševanje Rusije v skadrsko vprašanje v prilog Avstriji.«

SRBSKA IZJAVA O ZDRUŽITVI ČRNOGORCE S SRBIO.

Belgrad, 11. aprila. »Politika« objavlja izjavo kralja Nikite, da bo, ako Skader izgubi, sam pospeševal unijo Črnogore s Srbijo. Srbija bi tako dobila dve pristanišči ob Adriji in tvorila močno državo.

KOLERA NA ČATALDŽI.

London, 11. aprila. Na čataldžki črti se je med bulgarskimi četami pojavila kolera.

MEDNARODNA FINANČNA KOMISIJA.

Pariz, 11. aprila. Mednarodna finančna komisija v svrhu ureditve vsled balkanske vojske nastalih finančnih vprašanj ne začne zborovati pred 19. t. m., natančni termin pa še ni določen.

RAZLIČNE SENZAČNE VESTI.

Budimpešta, 11. aprila. »Budapester Tagblatt« hoče vedeti, da je general Dimitrijev rekel, da se Bulgariji mudi skleniti mir s Turčijo in pogodbo z Rumunijo zato, da obračuna s Srbijo in Grčijo.

Pariz, 11. aprila. »Liberté« ve, da sta si Grčija in Srbija garantirali medsebojno posest Soluna, ozir. Bitolja.

VPRAŠANJE CARIGRADA.

London, 11. aprila. »Times« izve, da je Rusija Bulgariji odločno odsvetovala poizkus zavzeti Carigrad.

GRKI BOMBARDIRALI MALOAZIJSKA MESTA.

Atene, 11. aprila. Grške bojne ladje so bombardirale Adremi nasproti otoku Mytilene, Aivali Manli in vdrugič tudi Vurlo.

AVSTRIJSKI ČASTNIKI ZA ALBANIJO?

Praga, 11. aprila. »Pražska Union« piše: Vojno ministrstvo je na čete poslalo poziv, da naj se častniki, ki znajo albansko ali ki bi se tega jezika hoteli učiti, prijavijo. Kaj se s temi častniki namerava, poziv ne pove.

VLADNE ODREDBE V DALMACIJI.

Šibenik, 11. aprila. Danes je tudi tukajšnji vodja c. kr. okrajnega glavarstva županu dr. Krstelju poslal odlok, v katerem, sklicujoč se na politični položaj, prepoveduje razobešanje zastav, okrasitev hiš in javne izprevide.

× × ×

SVETEMU OČETU JE BOLJŠE.

Rim, 11. aprila. Stanje Svetemu Očetu se je znatno izboljšalo. Delovanje srca je popolnoma pravilno. Sv. Oče je predvčerajšnjem dve uri prebil v naslonjaču. Romarje bo sprejel mesto Sv. Očeta kardinal Merry de Val. Zdravniki pravijo, da bo moral Sveti Oče to-pot dolgo časa počivati in pustiti vsako delo.

Rim, 11. aprila. Včerajšnjo, ozir. današnjo noč je Sv. Oče dobro prebil. Zjutraj je kazala temperatura nekaj pod 37 stopinj. Oficielna poročila so guodna, privatna pa pravijo, da je sedanja kriza sicer premagana, da pa bo proces ozdravljenja dolgo trajal.

SMRTNA KOSA.

Dunaj, 11. aprila. Tu je umrl dr. Hallwich, predsednik »Centralne zveze avstrijskih industrijcev«, bivši poslanec v državnem zboru.

Iz slovanskega sveta.

Hrvatje v Ameriki. Rev. P. Belavič iz Mekisporta (Pensilvania) priobčuje v »Kat. listu« naslednje podatke o ameriškimi Hrvatih: Prvi so se začeli v Ameriko seliti Dalmatinci, počenši od leta 1850. do 1870., in sicer največ v Kalifornijo. V večjih skupinah so se začeli Hrvatji izseljevati od leta 1873. dalje, ko je bila otvorena reška železnica. V 80. letih so vrel v Ameriko zlasti Ličani. Prve hrvaške naselbine so nastale krog Kalumeta in Mičigana, kjer so krepki Ličani sekali gozdove ob veletoku Mississippiju. Trtna uš in druge nezgode so nato pognale v Ameriko prebivalce zagrebške županije; za njimi so prišli na vrsto prebivalci varaždinske županije pa Slavonije, tako da je polagoma začelo vreti v Ameriko ljudstvo iz cele Hrvaške in Slavonije. Leta 1898. je bilo 2933 izseljencev. Od l. 1907. pa redno do 23.000, večinoma iz zagrebške in varaždinske županije. Za tem je začelo število polagoma padati, tako da jih je bilo leta 1911 krog 20 tisoč. Vseh Hrvatov je sedaj v Ameriki krog 280.000, in sicer 160.000 iz Hrvaške in Slavonije, 80.000 iz Dalmacije, 20.000 iz Bosne, 15.000 iz Hercegovine in 5000 iz ostalih krajev. Naiveč jih je

v Pensilvaniji, posebno krog Pitsburga in Alegenije, kjer jih prebiva kakih 100.000. V državi Illinois jih je do 80.000, največ v Čikagi. V državi Ohajo (Ohio) krog 35.000, večinoma v mestu Clevelandu in okolici. Ostale manjše kolonije so v New Yorku, Fan Franciscu, St. Louisu, Kansas Cityju in New Orleansu, potem v Montani, Coloradu in Michiganu. Dalmatinci se ponajveč pečajo z vinogradništvom in trgovino. Hrvati iz Banovine so pa zaposleni v rudnikih, rovihi, na železnicah, v železni industriji itd. Hrvaških županij je 16 katoliških in 1 grško - katoliška v Čikagu. Unijati so v Čikagi in Clevelandu. Socializem je zastrupil široke delavske sloje, zlasti v Čikagi in Alegeniji. Socialistični list »Radnička straža« izhaja v Čikagi. Društvo »Hrvatska narodna zajednica« ima 30.000 članov. To podporno in pogrebno društvo je žal okuženo s protiverskim duhom; izdaja več hrvaških časopisov, v prvi vrsti »Hrvatsko narodno zajednico«.

Zunanje trgovine Bosne in Hercegovine. Glasom uradnega poročila za leto 1911. je znašal letni uvoz v Bosno in Hercegovino 3.629.856 met. stotov blaga in 13.988 glav živine v vrednosti 154.101.977 K. To je dosedaj največji uvoz v ti deželi (leta 1910. je znašal 3.101.924 met. stotov blaga in 10 tisoč 236 glav živine v skupni vrednosti 114.538.617 K). Izvoz je pa padel; znašal je leta 1911 10.792.437 met. stotov blaga in 114.317 glav živine v vrednosti 121.765.538 kron, leta 1910 pa 11 milijonov 32.123 met. stotov blaga in 260 tisoč 694 glav živine v vrednosti 132 milijonov 875.085 kron. Trgovinska bilanca Bosne in Hercegovine, ki je od leta 1907 pasivna, izkazuje l. 1911. do-slej najvišji primanjkljaj v znesku 32 milijonov 336.394 K. Največ je bila temu kriva prepoved izvoza živine radi bolezni. vsled česar se je izvozilo za 15.616.484 K manj živine nego leta 1910. Uvažalo se je predvsem žito, sočivje, riž in moka, to je za 22.843.048 K. Vzrok temu je ta, ker ima plodna Posavina nezadostne prometne zveze, tako da se od tam izvažajo pridelki v Hrvaško, ostali kraji morajo pa z zunanjim uvozom pokrivati svoje potrebščine. Uvažuje se dalje bombaža in bombaževega blaga za 11.597.670 K, železa za 11 mil. 528.052 K, kolonijalnega blaga za 10.210.578 K. Izvažajo se pa v prvi vrsti: les, olje in šota za 36.274.850 K, ži-vina za 12.616.327 K, železo za 10.846.470 kron itd.

Češko - nemška sprava na grobu. V jaromirski bolnišnici sta na en dan umrla neki Nemec in neka češka star-ka; pokopana je imela biti najprej starka in njeno krsto so spremile na pokopališče nekatere stare ženice. K pogrebu Nemca so prišli številni pogrebci; ko so sorodniki odprli pokrov krste, da bi še enkrat videli pokojnega — je v njem ležala češka starka. Nemca so pomotoma preje pokopali. Kaj so hoteli nemški pogrebci? Šli so in spremili krsto s češko starko na pokopa-lišče.

KNJIGOTRŽTVO.

Slovarček nemškega in slovenskega jezika. Sestavil dr. Janko Šlebing, c. kr. profesor. Založila »Katol. buk-varna« v Ljubljani. Cena 1 K 20 vin., vezan v platno 1 K 80 vin.

Z veliko skrbjo in natančnostjo se-stavljen Slovarček v žepni obliki bo vsled svoje velike porabnosti vsakemu dobrodošel, posebno pa še samouku in šolski mladini. Slovarček je rodila živa potreba; ima namreč veliko prednost, katere ne najdemo v drugih slovarjih. Razlikuje se od podobnih pripomočkov predvsem v tem, da upošteva v nemško-slovenskem delu tudi oblikoslovje nemškega jezika.

Vsaka nepravilna oblika pri skla-njati samostalnikov in spregatvi gla-golov je točno označena. Povedano je tudi, če se sprega glagol šibko ali krep-ko in če se tvori v preteklem času s po-možnim glagolom »haben« ali »bin« — sein«.

Kdor se je uspešno seznanil z glav-nimi pojmi nemške slovnice vsaj v onem obsegu, ki ga nudi l. del knjižice »Nemščina brez učitelja«, ta bo s po-možjo slovarčka lahko čital nemške se-stavke.

Samouk in šolska mladina si bo s pomočjo tega slovarčka ne samo po-iskala potrebnih nemških besedi, tem-več jih bo vedela tudi pravilno rabiti. Druga nedosežna vršina slovarčka je pa tudi izvanredno nizka cena 1 K 20 vin. za broširan, ozir. 1 K 80 vin. za platno vezan izvod (po pošti 2 v. več.) Ta cena se je dosegla na ta način, ker je založništvo, upošteva posebnost po-rabnosti slovarja, ki se bo prodajal v ogromnem številu, računalo z izredno visokim nalogom. Če bi se bil slovar-ček tiskal samo v takem številu, kakor se običajno tiskajo slovenske knjige, bi

mu bila prodajna cena več nego še en-krat višja.

Priročna žepna oblika in prikupna zunanost je tudi važna prednost te le-pe knjižice.

Častito duhovščino opozarjamo, da pridejo letos prvič na vrsto »Lectiones infra octavas solemnitate S. Joseph, S. Joannis Bapt. et Ss. apost. Petri et Pauli«. Ker teh lekcij ni ne v psalteriju in ne v bre-virju in se dobi knjižica edinole v »Ka to-liški Bukvarni« v Ljubljani, opozar-jamo čast. duhovščino, da se te lekcije ne-mudoma omisli, ker je mogoče, da zadnji trenutek, ko ne bo nič več mogoče doba-viti novih izvodov, knjižica v »Katoliški Bukvarni« poide in bi gospodje, ki imajo te knjižice, ne mogli moliti brevirja.

Mati čudovita. Spisal dr. Josip Jerše. Opozarjamo ponovno na te res lepe, iz-virne šmarnice. Priporočamo jih ne samo za šmarnično berilo, temveč tudi pridigar-jem in duhovnim voditeljem Marijinih družb, ker jim bodo pri izdelovanju govo-rov prav izvrstno služile. Prepletene so z lepimi, zanimivimi najnovejšimi zgledi. — Dobijo se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena vezani knjiži 2 kroni.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
10	9. zveč.	729,0	5,5	sl. szah.	del. jasno	
11	7. zjutr.	727,3	4,5	brezvetr.	del. jasno	0,0
	2. pop.	735,4	10,3	sr. svzh.	"	

Srednja včerajšnja temp. 6,0°, norm. 8,7°.

1131

Katinka Košmerl roj. Mulej nazna-nja v svojem in v imenu svojega sin-čka vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njen iskrenoljubljeni soprog, oziroma ne-pozabni dobri oče, brat, svak in stric, gospod

Josip Košmerl

tovarnar drož

danes ob 7. uri zjutraj v 40. letu sta-rosti po dolgi mučni bolezni, potolažen s svetotajstvi, mirno zaspal v Go-spodu.

Pogreb dragega rajnika se vrši v nedeljo 13. aprila ob pol 3. uri popol-dne iz hiše žalosti, Frančiškanska ulica št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Predrago pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, 11. aprila 1913.

Radi prezidave se ceno prodaja:

hrastova vežna vrata

2,50 m visoka, 1,30 m široka s kame-nitnim okvirom, dalje 12 m litoželezne masivne ograje s kamenitim podstav-kom. Poizve se Marijin trg 2. 1129

Skoro nov

1131

amerikanski harmonij

s 13 izpremeni in

moderno pohištvo

se radi selitve pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. Več je poizvedeti: Mestni trg 10 pri Elizi Kavčič.

Gostilna z mesarijo

na najbolj prometnem kraju Vranskega se odda z vsem pohištvo pod ugodnimi pogoji takoj v najem. Podrobnosti pri poštarju I. Klad-niku na Vranskem. 1119

Naznanilo.

Podpisani vljudno naznanjam, da sem

prevzel trgovino g. Antona Umeka v Krškem.

Priporočam sl. občinstvu svojo bogato zalogo papirja, knjig, pisalnih in risalnih predmetov za šole in urade. — Zaloga tiskovir. — Vsakovrstno galanterijsko blago. — Nagrobni venci, okvirji, šipe in ogledala. — Vse po nizkih cenah.

Friderik Stöger

1130

v Krškem (Dolenjsko).

Štajerske novice.

Š Slov. katol. izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu priredi v proslovo desetletnice literarnega delovanja g. Alojzija Remca, člana slov. katol. akad. tehn. društva »Zarja« v nedeljo, dne 20. aprila 1913, v dvorani restavracije »Goldener Stern«, Sparbersbachgasse 65, častni večer. Spored: I. Tamburanje društven. tamburaškega zbora. II. J. Aljaž: »Domovini«; E. Adamič: »V gozdu«; A. Mihelčič: »Venček narodnih pesem«, poje mešan zbor. III. Al. Remec: »Poslednji sen«, deklamira gosp. Antop Spesič. IV. »Pot do zvezd«, slavnostni govor (g. J. Lovrenčič). V. »General Burja«, Veseloigra iz francoskih časov v treh dejanjih. Spisal Alojzij Remec. Režiser Dore Mašič. VI. Prosta zabava s petjem, tamburanjem in kupletom »Triperesna detelja«. — Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina: I. vrsta 1 K, II. vrsta 70 h, III. vrsta 50 h, stojišča 40 h.

Š Slepca okradel. Posestniku Francu Zagošen pri St. Pavlu pri Preboldu, ki je popolnoma slep, so ukradli neznan tatovi 100 K denarja in za 60 K mesa. Hoteli so odnesti tudi dežo z 30 kg masti, pa so jih domači prepodili.

Š Ker ni avanziral se je ustrellil v Gradcu v domobranski vojašnici 24-letni domobranec Franc Korošec.

Š V času draginje. V Petrovčah stanujočemu posestniku Jakobu Zupancu so ukradli v Libojah iz zaprtega hleva mladega bika v vrednosti do 300 kron. Nedavno je našla posestnica Zorko v gozdu blizu hleva glavo, kožo in druge ostanke od dotičnega bika. Tatovi so ga takoj po izvršeni tatvini zaklali in meso odnesli.

Š V Savo skočil iz strahu pred kaznijo. 60 letni rudar Marko Šuln iz Loke pri Trbovljah je prišel nedavno v mesnico Jakoba Božiča v Trbovljah v trenutku, ko ni bilo nikogar notri, pobral je iz predala polno pest srebrnega in nikelnastega denarja. Ko je ravno hotel uteči, ga je zagrabil neki delavec, ki je tatvino zapazil. Naznanil je tatu gospodarju, ki je opazil, da mu manjka 40 K. Storilec, oče šestih nepreskrbljenih otrok, je iz strahu pred kaznijo skočil v Savo in utonil.

Š Z alkoholom se je zastrupil. Zidar Franc Bobek je prišel pijan v pekarijo gospoda Franca Vranetiča v Rajhenburgu in se vlegel na nezakurjeno peč. Drugi dan so našli mrtvega. Umrl je vsled zastrupljenja z alkoholom.

Š Kaj dela alkohol? V Dramljah so štirje fantje smrtnonevarno ranili pridnega fanta Jožefa Pečnika, ki je vsled bolečin v brežiški bolnišnici umrl.

Š Umrla je v Malem Lošnju so-proga celjskega trgovca, ga. Hummer.

Š Osebnost vest. G. Roman Bend, uradnik »Zadružne zveze« za Štajersko v Mariboru, je imenovan za revizorja »Zadružne zveze«. Na njegovo mesto je nastavljen g. Ivan Podržaj iz Ljubljane.

Š Ustanovili so dne 6. t. m. na Vranskem odsek »Orla«.

Š Poneverjenje volilnega sklada v Gradcu. Nedavno so razkrili v upravi volilnega sklada splošnega nemškega meščanskega volilnega odbora nerednosti. Uvedli so disciplinarno preiskavo zoper dva mestna oficiala, ki sta opravljala ta sklad.

Š Ruško kočo na Pohorju otvorijo na binkošno nedeljo.

Š Detomor. Iz Ptujja poročajo: Dne 7. t. m. so našli otroci, ki so se na Kasmirjevem travniku igrali, blizu pokopališnega obzidja truplo popolnoma razvitega otroka. Na truplu, zavitem v modrem predpasniku, je bilo videti, da je moralo umreti nasilne smrti. Trakovi predpasnika so bili okrog vratu oviti in je dotična oiroka zadržnita. Na lice mesta se je takoj podala sodna komisija.

Š Zemlja jo zasula. V Trbovljah je bilo te dni več rudarjev s kopanjem zemlje zaposlenih. Naenkrat se je zrušila čez nje viseča zemlja in zasula delavko Alojzijo Pavčič, ker se ni več mogla pravočasno umakniti. Izkopali in sicer še živo, vendar je potem vsled poškodb kmalu umrla.

Š Nesroča. V Hrastniku je nedavno strojevodja Jožef Jamnik, ko je dal železniški čuvaj Lovrenc Golouh signal, da je proga prosta, več vagonov z veliko naglico po stranskem tiru spustil. Koncem stranskega tira sta bila na drugem vagonu zaposlena železniška delavca Lovrenc Vinček in Vincenc Sedlar z razlaganjem premoga. Premikajoči vagoni so tako močno zadeli ob onega s premogom, da je skočil vagon iz tira in delavca je precej daleč v stran vrglo. Vinček je težko poškodovan, medtem ko je zadobil Sedlar lahke poškodbe na glavi. Strojnika Jamnikerja in čuvaja Golouha so naznanili.

Š Divje lovce prijeti. Iz Konjic poročajo: Ze nekaj let sem se je dogodilo v lovskem okrožju kneza Windischgratza več tatvin divjačine. Izginilo je tekem zadnjih dveh let do 30 srn. Konečno se je posrečilo izslediti storilca Blaža Podpečan in ga aretirati. Našli so pri njem raznovrstne lovske priprave.

Š Iz šolske službe. Na petrazrednici v Ljutomeru-okolica (drugi plačilni razred) je razpisano mesto učitelja; prošnje do 15. maja.

Š Zadeva Drolz v Laškem. Drolzovi sorodniki nameravajo postaviti rajnemu Drolzu nagrobni spomenik z napisom: »Ein Opfer seiner Freunde« (Zrtev svojih prijateljev). Nadalje nameravajo sorodniki nemško kaso tožiti, ker hoče vzeti vse njegovo premoženje, ker tega ni zakrivil sam on, ampak tudi člani načelstva in nadzorstva.

Iz dežele volivnih sleparij.

Kakor je znano, je višje sodišče v Budimpešti razveljavilo sodbo prvega sodišča v tožbi ogrskega ministrskega predsednika dr. Lukasa proti poslancu Desyju. Ta mu je očital, da je oškodoval državo za več milijonov kron, ki jih je dal na razpolago za zmagovanje ogrske večine pri zadnjih državnoborskih volitvah. Sodišče je ukazalo novo razpravo in dalo priliko obsojenemu Desyju, da doprinese dokaz resnice o teh velikih sleparijah. Ministrskemu predsedniku Lukacu so se že začele hlače tresti in danes ga imenujejo že javno »madež na časti Ogrske«. Ker se ne more moč več oprati, je začel prati druge. Lukacsevi somišljeniki pravijo, da je tistih pet milijonov kron, ki so jih državi ukradli, deloma šlo za plačilo dolgov umrlega trgovskega ministra Hieronima. Lukacs sam pa očita Khuenu-Hedervaryju, da je kot ministrski predsednik dobro vedel za sleparije pri »soli« (tudi ena izmed znanih državnih tatvin), pa je vseeno molčal. Khuen mu seveda noče dolžan ostati in sedaj pri našajo ogrski listi članke, v katerih Khuen dokazuje, da je leta 1910. Lukacs kot finančni minister dal sedanji večini v par-

lamentu 18 milijonov kron državnega denarja na razpolago za volitve. Tako delajo na Ogrskem z državnim denarjem. Ljudstvo plačuje davke in trpi bedo, gospodje pa delajo z njegovim denarjem volitve. Skandal, da mu ga ni para!

Ali ste že odposlal položnico „Slovenski Straži“?

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, primar 1. kir. odd. dež. boln.

Radioaktivno termalno kopališče
Toplice na Kranjskem. Sečila od 1. maja do 1. oktobra.
Postaja dolenske železnice Straža — Toplice. Akrov vrelc 38° C, ki daje nad 30.000 litrov radioaktivne termalne vode na dan. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravnateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gostogozdnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava.** 976 66

„Narodna kavarna“

naznanja cenjenim gostom, da igra vsaki dan **NOVA**

dunajska elitna damska kapela

Začetek točno ob pol 9. uri zvečer.

Fran Krapeš.

Št. 334/pr.

Služba mlekarja.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je izpraznjeno mesto

mlekarja

z letno plačo 900 K in prostim stanovanjem s potrebno kurjavo in svečavo. Mlekar mora biti izvežban v molži, v strežbi živine in v mlekarških delih in mora v teh delih učence navajati.

Ako je mlekar oženjen, dobi tudi žena primerno delo in zaslužek. Služba se odda po možnosti s 1. majem t. l.

S krstnim in domovinskim listom, z zdravniškim in pravnostnim izprijčevalom ter z dokazili o praktičnem izvežbanju in o dosedanjem službovanju opremljene prošnje je vložiti do

25. aprila 1913

pri ravnateljstvu kranjske kmetijske šole na Grmu.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 10. aprila 1913.

1113

Dopolnitveni razpis.

Pri razpisu z dne 5. aprila glede oddaje del za zgradbo novega šolskega poslopja v Sostrem pri Ljubljani, objavljenem v »Slovencu« dne 5. aprila št. 77, in dne 8. aprila št. 79, je pomotoma izostal razpis

tesarskih del.

To se tem potom dopolnjuje in vabi k ofertni razpravi tudi reflektante na tesarska dela pod pogoji, navedenimi v gorenjem glavnem razpisu.

Krajni šolski svet Sostro

dne 9. aprila 1913.

1115

K 12'50

za dame in gospode

K 16'50

za dame in gospode

Otvoritev

v soboto dne 12. aprila 1913

Ljubljana, Šelenburgova ulica (Hotel pri Maliču)

Elegantni, trpežni pomladanski in letni modeli vzbujajo povsod splošno pozornost, na kar se slavno občinstvo vljudno opozarja in vabi na ogled.

Anglo zaloga čevljev
Anton Novak